Equipos de Dinamización da Lingua Galega

REVISTA ESCOLAR

Nº 38 XUÑO 2019

ESTACIÓN VELLA

Organización das Nacións Unidas para a Educación, a Ciencia e a Cultura

Membro Escola Asociada UNESCO

C.E.P. CAMPOLONGO

Bibliotecas escolares de Galicia

ANTONIO FERRER MOREIRA
ISABEL GARCÍA TOBÍO
MARÍA OLGA MARTÍNEZ MOLDES
Mª GLORIA MARTÍNEZ MARIÑO
JOSÉ MANUEL CARRAL FERRADÁS
JOSÉ MANUEL SÁNCHEZ MOURE
FERNANDO GONZÁLEZ GARCÍA
SIRA SANTIAGO ÁLVAREZ
MILAGROS GÓMEZ LAMELA
Mª LUISA TABOADA RIVADULLA
CEP CAMPOLONGO
PONTEVEDRA
2018 - 2019
JOSÉ ÁNGEL ABRALDES LORENZO
EMMA BARRAGÁNS ACUÑA
UXÍA BARREIRO BARREIRO
NOA BÚA DUARTE
FREDDY CAMACHO BRENNA
ÁLVARO CAMPOS PORTELA
NURIA CANOSA CERDEIRAS
ALBA CARRAMAL FERNÁNDEZ
ALEJANDRA CARUNCHO RODRÍGUEZ
FIZ CASTRO OTERO
JOAQUÍN CENTENO ANTAS
VERÓNICA CEREZAL PACHO
AUGUSTO CHEREGUINI ORTIGUEIRA
LAURA COLADAS FERNÁNDEZ
LOLA CONDE PÉREZ
JUAN DACOSTA MASENLLE
NATALIA DOMÍNGUEZ PORTELA
IAGO FERRÍN SUEIRO
MARTÍN GHIANI PÉREZ
PABLO MURADAS SANTA MARÍA
HASNA PAMPÍN CAMINO
CRISTINA SOLLA VILLANUEVA
LUCAS YÁÑEZ GULÍN
MANEL ABOY RACHETTO
MATEO AMOEDO SUEIRO
JULIETA AQUINO FAJARDO
PAULA AYUBE TEVE
SAÚL FERNÁNDEZ ARAÚJO
JACOBO GONZÁLEZ GUERRERO
ALBA IGLESIAS CARBALLEIRA
ALEJANDRO LADRÓN DE GUEVARA ÁLVAREZ
HÉCTOR LORENZO PONCELA
ENRIQUE LUNA BASHKATOVA
NICOLÁS MÍGUEZ CASTILLO
C.E.P.
CAMPOLONGO
PONTEVEDRA
AMINA NAJID ELKASDI
CARMEN DEL MAR NAVEIRO ÁLVAREZ
GUILLERMO NÚÑEZ BARROS
ALDARA ORTEGO PORTA
ANDRÉ ORTEGO PORTA
ZAIRA OSORIO ARCA
NICOLÁS QUIÑONES SUÁREZ
PABLO RODIÑO FUENTES
BRAIS RUIBAL ALVARIÑO
SOFÍA SÁNCHEZ RECAMÁN
PILAR SANTIAGO FERREIRA
ANA TRABAZO TORRES
IRENE VILARIÑO TRUJILLO
VIVIANA VILLAVERDE RESURECCIÓN
HUGO AMEAL VILLAVERDE
MARTA DE LA TORRE ROMERO
LUCAS DEVESA PARCERO
CARLOTA DOMÍNGUEZ BARROS
IVÁN FERNÁNDEZ RECUNA
DIEGO FERRERO FERNÁNDEZ
ROI GÓMEZ GARCÍA
REBECA GONZÁLEZ LORENZO
UXÍA LORENZO ARES
ÁNGEL DAVID MARTÍNEZ LÓPEZ
MATEO PARRA TORRES
AITANA PARRADO SANTÍN
JOSÉ LUIS PENIDE MARTÍNEZ
6º PRIMARIA
SERGIO PEÓN VÁZQUEZ
MARTÍN PÉREZ FREIRE
ÁLVARO PÉREZ GUERRA
CARLA PICHEL GARCÍA
PAULA RODRÍGUEZ FIGUEROA
LÍA ROMERO BALEIRÓN
IVANA ARACELI SALOMÓN GARRIDO
MARTA SAN MARTÍN TOBÍO
INÉS SANROMÁN FOLGAR
JIMENA SIABA CRESPO
JAVIER SIXTO VILAS
MANUEL VICENTE SANTIAGO
NICUSOR-LEONARD ZAMFIR
ELÍAS BUDIÑO RODRÍGUEZ
LAURA CARBALLA RODRÍGUEZ
SARA CARBALLO MUÑIZ
ANTÍA CASAS MORQUECHO
RAÚL CIVES MÉNDEZ
SOFÍA DE LA TORRE ROMERO
RODRIGO FÉLIX CASAL
JOSE FERNÁNDEZ RECUNA
MATEO FERRERO FERNÁNDEZ
CATALINA FORTES VILLAVERDE
LAURA GARCÍA CORREDOIRA
LUCÍA GARCÍA RODRÍGUEZ
ÁLVARO GONZÁLEZ PAZOS
GAEL GONZÁLEZ RODRÍGUEZ
LUCAS IÑARREA BARBA
ÁLVARO LÓPEZ LÓPEZ
ÁNGEL LOURIDO FERNÁNDEZ
MARCOS MAQUIEIRA SANTIÁÑEZ
DANIEL MÉNDEZ SOUTO
SABELA MÍGUEZ TORRES
MARTÍN NISTAL DALAMA
UXÍA POMAR FERNÁNDEZ
CARLOTA RODRÍGUEZ GONZÁLEZ
ALDÁN RUBIDO TRIGO
ANTÍA SOBRAL FARIÑA
SARA TOBÍO PÉREZ
BENI FEIJÓO

SUMARIO

Índice	1
As nosas marabillas	2-3
Campaña "Gústame"	4-5
Os nosos dereitos	6
Desplastifícate	7
Magosto	8-9
Trompada	10-11
ENIL para o Gafos	12
Samaín	13
Homenaxe a Xulio Verne	14
Nadal	15
DENEP	16-17
Plantando árbores en Salcedo	18
Adiviñas	19
Carnés GALEFAS	20-21
Entroido—"As grandes vodas"	22-23
XVII Exposición da camelia	24-25
Pontevedra	26-27
Refráns de 3º e 4º	28-29
Lendas	30-33
O Maio	34-38
Letras Galegas	39-40
Poesía - "A fala"	41
Linguas Indíxenas	42-43
Teatro	44-45
Palabras Milenarias	46
Xadrez e Orientación	47-49
Olladas de futuro	50
Cadros Vivos	51
Primeiros Auxilios	52-53
Recuncho Literario	54-57
Horto Vertical	58-59
ANPA	60
Haikus	61-66, 25
Biblioteca	62-63
XI Semana da música	64-65
Excursión de 5º	67
Retallos	68

AS NOSAS MARABILLAS

Este ano @s nen@s de primeiro descubrimos as paisaxes naturais da nosa terra.

Nós e as titoras pedimos axuda ás familias para atopar "as nosas 7 marabillas".

Non iamos ser menos!

Do mesmo xeito que o Machu Pichu, Petra, o Cristo Redentor, a muralla China, o Taj Mahal, o Coliseo e Chichón Itza son impresionantes, nós atopamos lugares moi, moi bonitiños.

Comprobaredes que non fai falla viaxar tan lonxe para atopar lugares tan fermosos coma eses... ou máis, se cadra!

Non foi tarefa sinxela escoller tan poucas.

PORQUE... HAI TANTAS TANTAS!!!

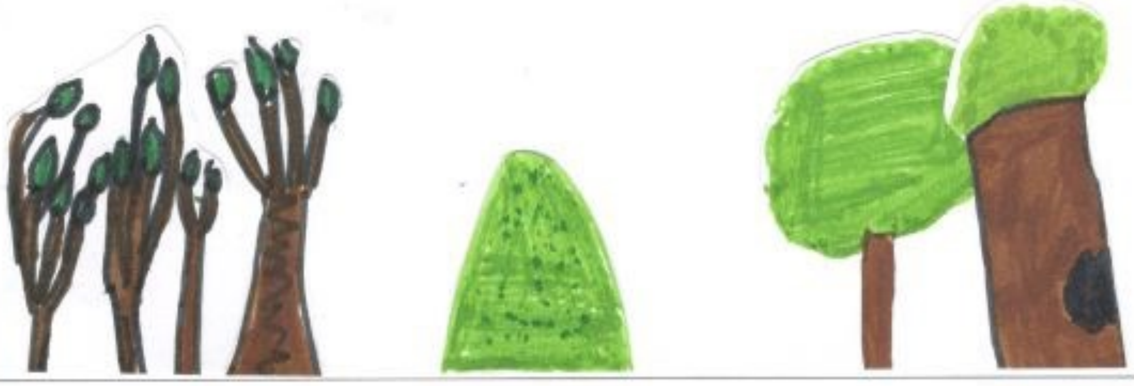

AS SETE MARABILLAS

Illas Cíes

Cañón do Sil

Praia das Catedrais

Fragas do Eume

Dunas de Corrubedo

Fervenza do Ézaro

Praia da Lanzada

Equipos de Dinamización da Lingua Galega

"Gústame ... en galego"

GÚSTAME
CAVILAR
GÚSTAME
PENSAR...
GÚSTAME
Ver PELÍCULAS
GÚSTAME
LER
EN GALEGO
QUE OS MEUS AMIGOS FALEN EN GALEGO
VER OS DEBUXOS
EN GALEGO
GÚSTAME
SORRIR
EN GALEGO
que HOUBERA máis LIBROS DE CONSULTA
EN GALEGO
GÚSTAME
Que me falen de cando era pequeno
GÚSTAME
OS VIDEOXOGOS
GÚSTAME
FESTEXAR
EN GALEGO
GÚSTAME
VER DOCUMENTAIS DE ANIMAIS
EN GALEGO
programas de televisión
GÚSTAME
BLA BLA BLA ... CONTIGO
EN GALEGO
GÚSTAME
XOGAR A:
fútbol
tenis
brilé
agochados
EN GALEGO
GÚSTAME
FACER RECEITAS DE COCIÑA
EN GALEGO
GÚSTAME
XOGAR COS MEUS AMIGOS
GÚSTAME
CANTAR PANXOLIÑAS
EN GALEGO
GÚSTAME
Que o BO DÍA! sexa
EN GALEGO
GÚSTAME
IMAXINAR AVENTURAS
EN GALEGO
SOÑAR
EN GALEGO

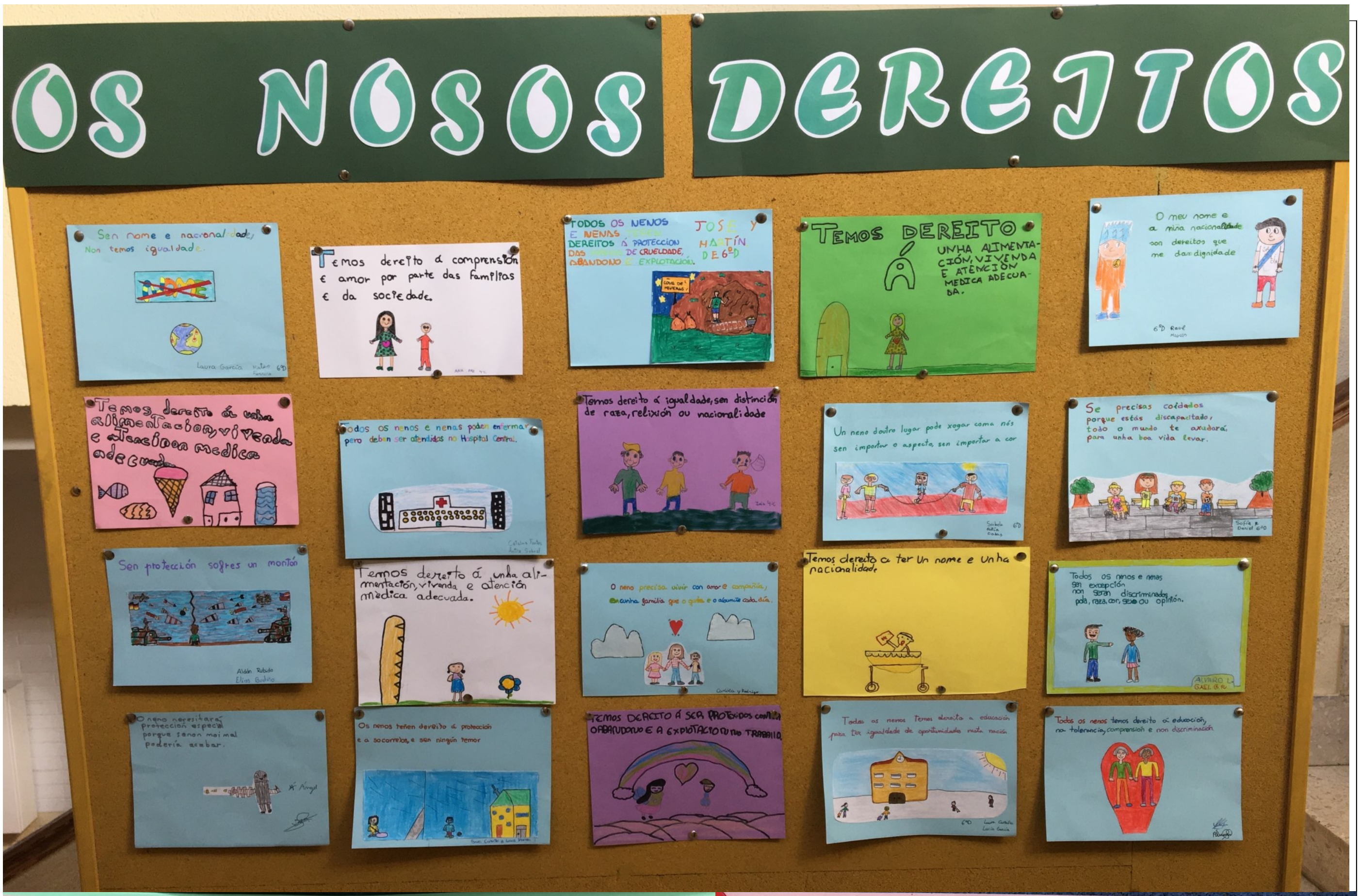
OS NOSOS DEREITOS
Temos dereito á comprensión e amor por parte das familias e da sociedade.
Temos dereito á igualdade, sen distinción de raza, relixión ou nacionalidade
Temos dereito a ter un nome e unha nacionalidade
Sen protección sofres un montón

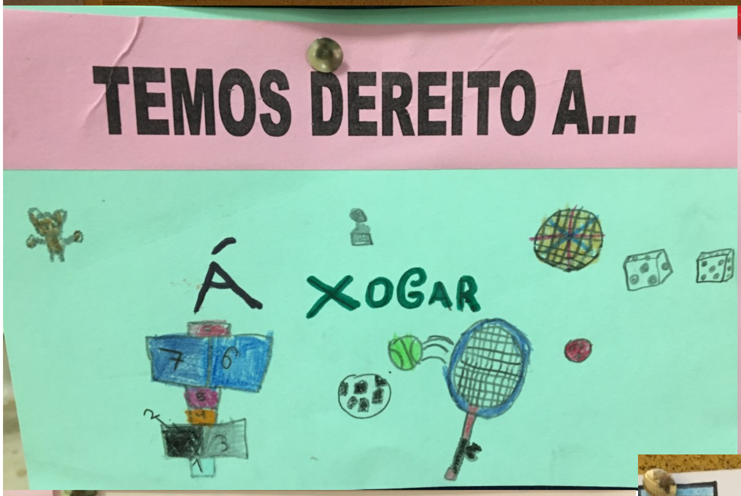
TEMOS DEREITO A...
Á XOGAR

TEMOS DEREITO A...
ALIMENTACIÓN

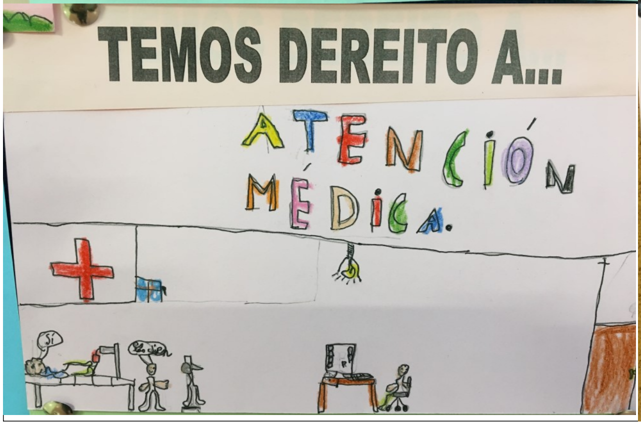
TEMOS DEREITO A...
ATENCIÓN MÉDICA.

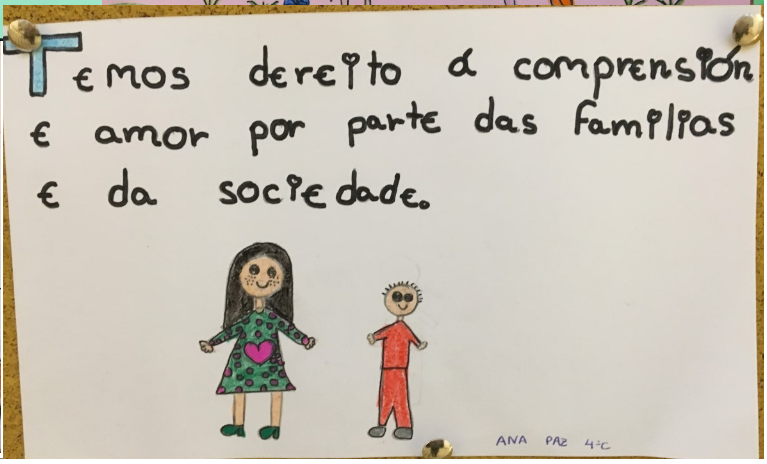
Temos dereito á comprensión e amor por parte das familias e da sociedade.
ANA PAZ 4ºC

DESPLASTIFÍCATE
DESPLASTIFÍCATE
Non utilices palliñas de plástico dun so uso
REUTILIZAR
A miña idea é deixar de lado o papel alumínio e usar máis o taper.
Desplastifícate
Cambiar as bolsas de plástico polas de célula de patata
DESPLASTIFÍCATE
O meu compromiso é levar a merenda sen plástico todos os días.
DESPLASTIFICATE
LEVAR AS COUSAS NUNHA MOCHILA OU NUNHA BOLSA DE TEA
DESPLASTIFÍCATE
A miña aportación é que en vez de tomar xeados en tarrina (de plástico) os tomes en cucuruchos de galleta.
Paula 6ºC
Coidado medio ambiente
Leve consigo sempre unha bolsa, e se é de tela mellor
Reutilizar envases
QUE TODAS AS BOTELLAS SEXAN DE CRISTAL
DESPLASTIFICATE
Levar o noso recipiente para mercar comida preparada
DESPLASTIFÍCATE
- Non mercar froita en bandexas de plástico, mercar froita a granel
Si
Non
LEVA AS BOLSAS DA CASA CANDO VAIAS A MERCAR
RE CI CLA
PARA MELLORAR A PAISAXE ADÍCATE Á RECICLAXE
DESP
Beber do vaso e non usar palliñas.
DESPLASTIFÍCATE
NA PRAIA RECOLLE SEMPRE OS RESTOS DA TÚA MERENDA E OS XOGUETES TAMÉN!! LOGO ACABAN NO MAR DANDO A MARIÑA, FLORA E A FAUNA

Houbo que aprazar a festa una semana por mor da chuva pero finalmente os ogos e castañas fixeron que pasáramos un fabuloso Magosto. Acompañáronnos o alumnado da Escola Juan XXIII e algún dos residentes da 3º Idade de Campolongo.

TRABALLOS

O outono

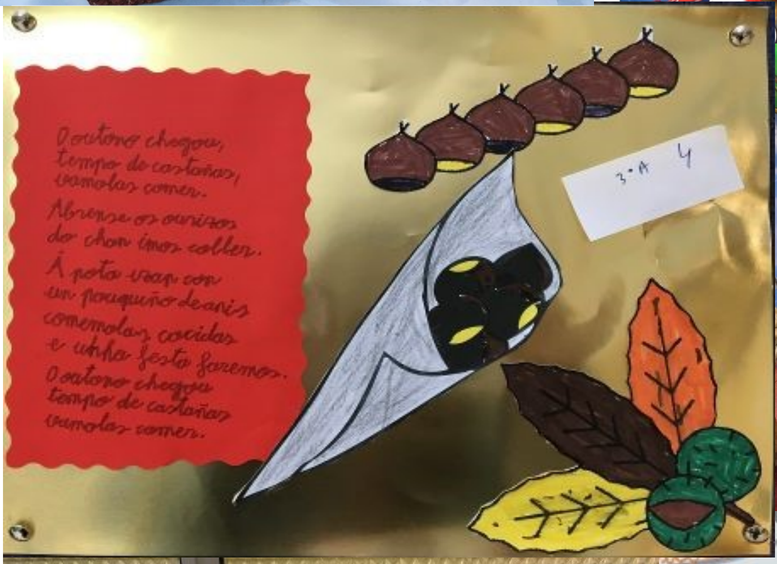
O outono chegou,
tempo de castañas,
vamolas comer.
Abrense os ourizos
do chan imos coller.
Á pota van con
un pouquiño de anis
comemolas cocidas
e unha festa faremos.
O outono chegou
tempo de castañas
vamolas comer.
3ºA 4

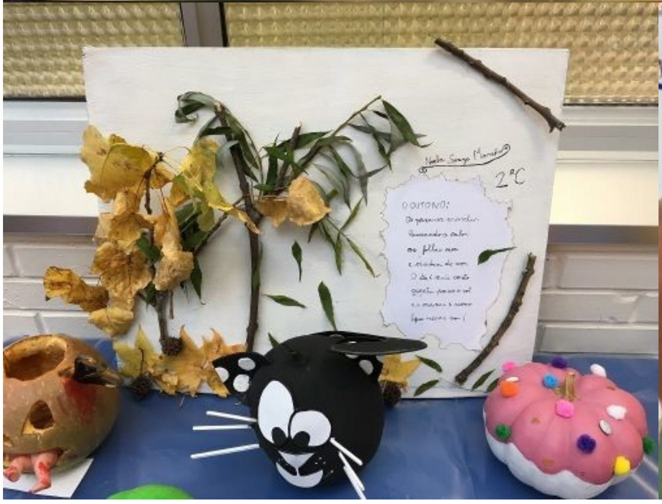
2ºC

DARÍO ZACH BERNAD

UNESCO
Organización das Nacións Unidas para a Educación, a Ciencia e a Cultura
Membro Escola Asociada UNESCO
Equipos de Dinamización da Lingua Galega
Bibliotecas escolares de Galicia
C.E.P. CAMPOLONGO

CURSO	MASCULINO	FEMININO
1º	1º - Xavi – 1ºB	1º) Alba – 1ºA
	2º - Anxo 1ºC	2º) Ángela – 1ºC
	3º- Cibrán 1ºC	3º) Lucía – 1ºC
2º	1º- Mauro -- 2ºC	1º) Nora – 2ºB
	2º) Tomás 2ºA	2º) Candela – 2º B
	3º) Pablo García - 2ºB	3º) Lucía – 2ºC
3º	1º) Diego 3ºA	1º) Cecilia – 3ºC
	2º) Pablo Cordero	2º) Claudia – 3ºB
	3º) Guille – 3ºC	3º) Violeta – 3ºA
4º	1º) Anxo –	1º) Alicia – 4ºB
	2º) Álvaro – 4ºA	2º) Noelia – 4ºA
	3º) 4ºC Pascual – 4ºC	3º) Alicia – 4ºB
5º	1º) Miguel – 5ºC	1º) Sabela – 5ºA
	2º) Beltrán – 5ºB	2º) Ana – 5ºA
	3º) Pablo – 5ºB	3º) Victoria – 5ºA
6º	1º) Martín 6ºD	1º) Antía – 6ºD
	2º) Aldán – 6ºD	2º) Ana – 6ºB
	3º) José – 6ºC	3º) Marta – 6ºC

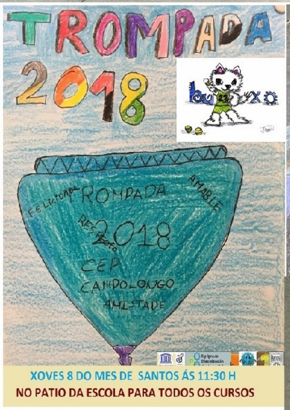

Curso	Ao mellor debuxo do trompo
1º	Valeria (1ºB) – Catalina (1ºC) -
2º	Sofía (2ºA) – Carla 2ºB – Pepe (2ºC)
4º	Victoria Munaiz (4ºA) – Cris (4ºC) -
5º	Ana, Carla, Sabela Baltar (5ºA)
6º	Sofía (6ºB)

PREMIADOS

Non contamos os trompos pero sabemos que este ano batimos o récord de nº de participantes na Trompada 2018. Calculamos que máis de 300 rapaces/as trouxeron este antigo enredo para desfrutar no **"Día de San Martiño cos trompos ó camiño".**

POLO SAN MARTIÑO
TROMPOS POLO CAMIÑO

TROMPADA
2018

TROMPADA
CEPCAMPOLONGO
2018

ENIL PARA O GAFOS

ESTE ANO 2019 A XUNTA DECLARA O **RÍO GAFOS** COMO ESPAZO NATURAL DE INTERESE LOCAL (**ENIL),** O CUARTO QUE SE APROBA DE FORMA DEFINITIVA EN GALICIA

Co obxectivo de garantir que se cumpran os fins perseguidos coa obtención do recoñecemento como ENIL, o plan de conservación do Río Gafos inclúe a posta en marcha doutras medidas concretas, como a **eliminación de especies exóticas** invasoras; a **mellora do bosque de ribeira**; o **mantemento das marxes e dos reservorios para aves**; a adecuación da temporalidade dos traballos que se acometan na zona; a realización de estudos de fauna e flora; ou a sensibilización ambiental da poboación. .O Río Gafos convértese, deste xeito, no cuarto ENIL de Galicia, xunto Cos de **Xunqueira de Alba** (tamén no Concello de Pontevedra e declarado no ano 2012), **Loio-Ruxidoira** (no municipio lucense de Paradela e que obtivo a declaración definitiva como ENIL en 2013) e **Puzo do Lago** (declarado en 2014 e localizado en Maside, Ourense).

SAMAÍN

En homenaxe a
XULIO VERNE

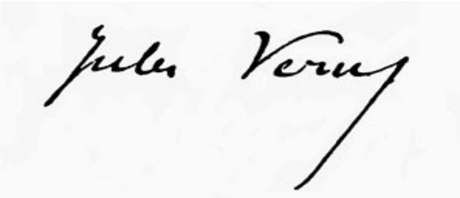

Jules Gabriel Verne naceu en Nantes en 1828 e morreu en Amines en marzo de 1905. Realizou estudos de Leis en París. Máis adiante dedicouse a escribir libretos de óperas e obras de teatro para, posteriormente, dedicarse ás novelas de aventuras.

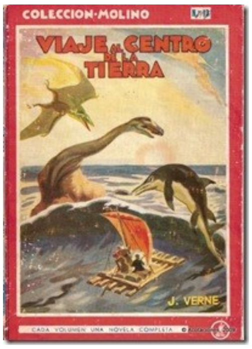

Viaje al centro de la tierra
(1864)

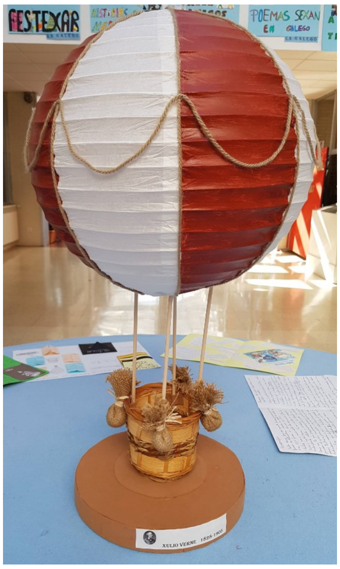

Cinco semanas en globo
(1863)

A volta alo mundo en 80 días
(1872)

Outras obras :

"Da terra á lúa" (1865)
"Ao redor da Luna"(1870)
"Os fillos do capitán Grant" (1868)
"O descubrimento da rra" (1870)
"A illa misteriosa" (1874),
" Hector Servadac" (1877)
"Un capitán de quince anos" (1878),
"As tribulacións dun chinés en chinesa" (1879)
" Miguel Strogoff "(1880)
"Escola de robinsones" (1882),
"A estrela do sur" (1884)

Vinte mil leguas de viaxe submarino
(1870)

NADAL 2018

A LUZ DO NADAL

Os nenos camiñan
e xogan e brincan
na rúa calada
que cobren de risas.

E inventan trouleiros
palabras de neve
que borran as penas
que a terra non quere.

Cantigas e risas
veñen anunciar
que peta na porta
a luz do Nadal.

Un Nadal que amose
como vai a vida.
Un Nadal que cure
con paz as feridas.

Un Nadal
que abrigue.
Un Nadal
Turrón!
Un Nadal
que acougue
Un Nadal
Canción!

Antonio Garcia Teijeiro

2018

SELECCIÓN DE TARXETAS NAVIDEÑAS

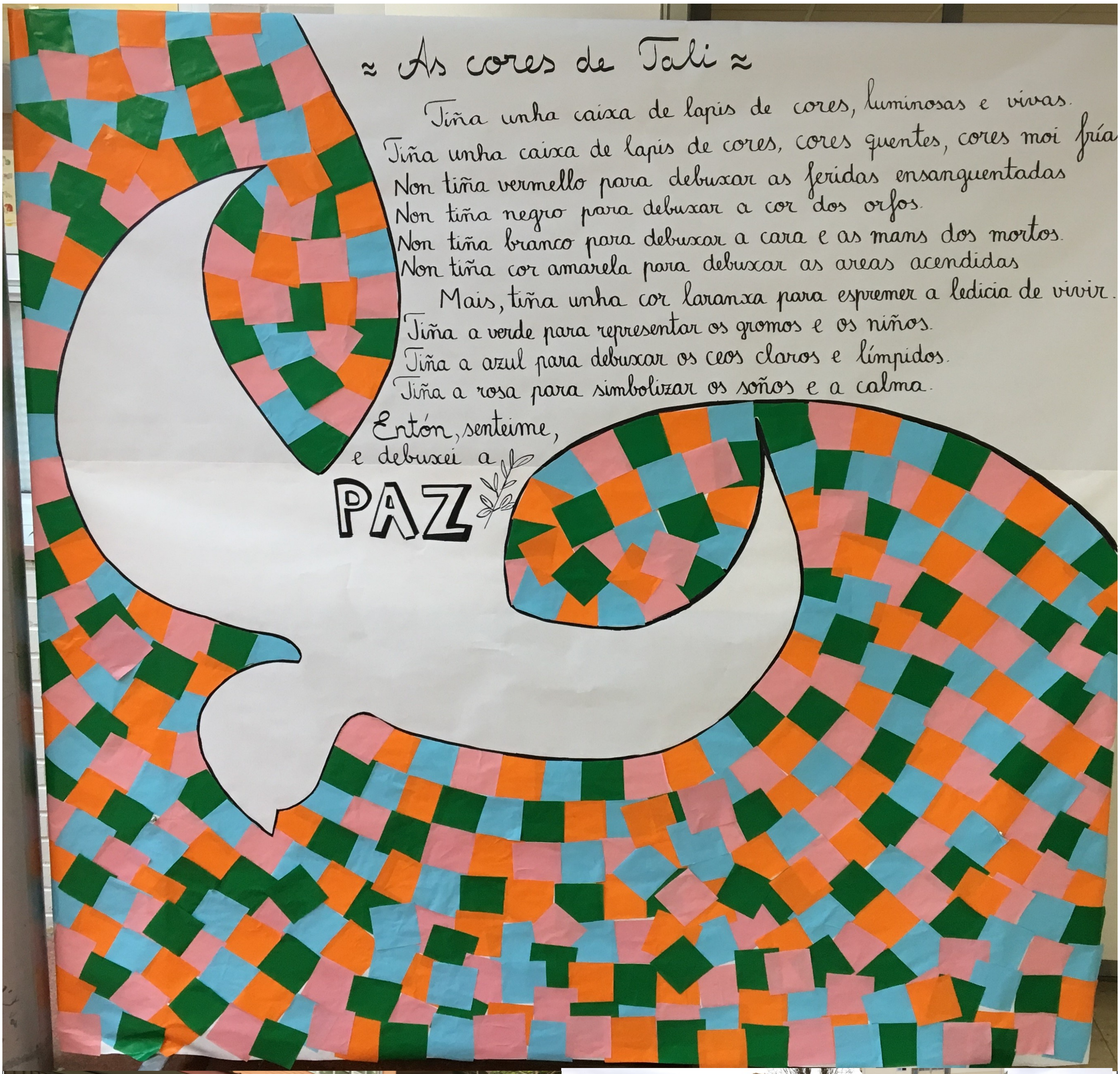
≈ As cores de Tali ≈
Tiña unha caixa de lapis de cores, luminosas e vivas.
Tiña unha caixa de lapis de cores, cores quentes, cores moi frías
Non tiña vermello para debuxar as feridas ensanguentadas
Non tiña negro para debuxar a cor dos orfos.
Non tiña branco para debuxar a cara e as mans dos mortos.
Non tiña cor amarela para debuxar as areas acendidas
Mais, tiña unha cor laranxa para espremer a ledicia de vivir.
Tiña a verde para representar os gromos e os niños.
Tiña a azul para debuxar os ceos claros e límpidos.
Tiña a rosa para simbolizar os soños e a calma.
Entón, senteime,
e debuxei a
PAZ

Audrey Azoulay

YOGOTE

"Non haberá paz neste planeta namentres exista un só lugar onde se violen os dereitos humanos."

A PAZ LINGÜÍSTICA È:

1- Para os GALEFAS termos cómics, xornais, videoxogos e películas en galego

2- Valorar cada unha das linguas do mundo e que ninguén se ría de nós por falar en galego

3- Que non me traduzan o bolo leite e podermos aprender matemáticas en galego

4- Que os bancos e comercios das cidades respondan ou dean as facturas en galego.

5º- Respectar a lingua de referencia oficial e que non pensen que son bruta por falar con seseo e gheada.

6º- Que as patacas do país sigan sendo do país e que as minutas dos restaurantes teñan o galego.

Equipos de Dinamización da Lingua Galega

COMUNIDADE DE MONTES VECIÑAIS EN MAN COMÚN DE SALCEDO

Plantación feita polos alumnos de 4º, 5º, 6º do colexio CEIP Campolongo de 70 PSEUDOTSUGAS ou ABETO DE DOUGLAS en febreiro 2019.

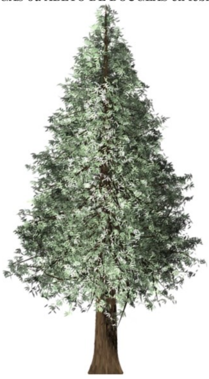

Árbore de ata 100 m. de altura e 440 cm. de diámetro que pode chegar a una idade de 350 anos.

VISUALIZA ESTE QR PARA VER AS FOTOS DOS RAPACES E TER MÁIS INFORMACIÓN DESTA ACTIVIDADE:

www.comunidademontessalce

Os alumnos do CEIP Campolongo fixeron unha plantación. GONZALO GARCÍA

As árbores, esas plantas que dan vida

Forman parte da nosa contorna pero moitas veces esquecemos que están aí e a importancia que teñen para o ser humano. Nos días previos ao Día Forestal Mundial realízanse actividades de reforestación para concienciar da necesidade da súa preservación e protección

Lucía D. Bóveda
Fotos de Christian Fernández, Gonzalo García

Forman parte da nosa contorna e da nosa paisaxe natural. Os que viven nas cidades igual non teñen tan a miúdo a oportunidade de rodearse delas, pero os cativos e cativas do rural respiran aire puro cada día grazas a elas. Falamos das árbores, esas plantas que están aí no noso día a día (xa sexa camiñando pola rúa, cando imos ao parque ou cando facemos unha excursión ao monte) e nas que ás veces nin sequera nos paramos a pensar, malia a importancia que teñen para as nosas vidas.

Aínda queda un mes para celebrar o Día Mundial da Árbore, que ten lugar cada ano o 21 de marzo, pero xa se están realizando moitas actividades para sensibilizar sobre a súa importancia en diferentes puntos de Pontevedra e da súa contorna. Para concienciar á xente de preservar e protexer as superficies arbóreas, en 1971 a Organización das Nacións Unidas para a Agricultura e a Alimentación (FAO) elixiu o 21 de marzo como Día Forestal Mundial ou Día da Árbore e en 2012 a Asemblea Xeral de Nacións Unidas fixo oficial esta elección e proclamou esta data Día Internacional dos Bosques.

E, por que ese día? Escolleuse o 21 de marzo por ser cando comeza a primavera no hemisferio norte e o outono no hemisferio sur. De feito, ao ser unha data afastada do inverno, é unha xornada axeitada para plantar árbores en todo o mundo, xa que esta é a mellor maneira de frear os efectos do cambio climático e a tala indiscriminada de árbores, cuxas consecuencias son moi perigosas.

E é que as árbores, ao igual que as plantas, son moi importantes para a vida dos seres humanos e de todos os animais. A realidade é que a vida na terra sería moi diferente sen o osíxeno que expulsan as súas follas, son os pulmóns do planeta e desempeñan importantes funcións, como a redución da contaminación e a regulación do clima. Ademais, son hábitats de animais e plantas. Os homes precísanas tamén para alimentarse, ter combustible, construír vivendas, papel, mobles e outros materiais. Pero esa sobre explotación está deixando o planeta sen eses pulmóns tan necesarios. De aí a importancia de celebrar unha data como o Día da Árbore.

En Caldas están moi concienciados con este día e dende o pasado 14 de febreiro crecen no municipio 116 novos exemplares de árbores que foron plantadas en tres lugares diferentes: a Carballeira da localidade, a contorna da igrexa de San Clemente e o monte comunal de Saiar.

Preservar, rexenerar e concienciar á sociedade foron os obxectivos destas actividades. A máis atractiva foi a que tivo como escenario o monte de Saiar, porque na mesma zona na que foron plantadas hai pouco tempo as 2.500 árbores financiadas cos beneficios do Festival PortAmérica, que se celebra cada verán no municipio, 200 alumnos e alumnas de catro centros escolares (os colexios Alfonso VII e La Encarnación, o IES Aqua Celenis e o Centro Rural Agrupado) empregáronse a fondo para que a terra alimente as raíces de especies como o castiñeiro, a cerdeira ou o bidueiro. No seu traballo contaron co asesoramento e a axuda das cuadrillas forestais de Caldas de Reis e tamén estiveron presentes varios estudantes do Centro de Capacidade Forestal de Lourizán.

Agora, Caldas de Reis xa conta con seis novos carballos na súa Carballeira e dez en San Clemente, cun ancho que oscila entre dez e 20 centímetros e unha altura de 2,5 metros. En total, grazas a estas actividades, o Concello, en colaboración coa Comunidade de Montes de Saiar e a Asociación Protectora de la Vida, promoveu

Árbores por PortAmérica

O pasado mes de xaneiro máis de 300 persoas participaron en Caldas de Reis na reforestación impulsada polo Festival PortAmérica baixo o lema 'Unha entrada, unha árbore'. Uns 2.500 novos castiñeiros, cerdeiras, bidueiros e carballos sentan raíces no monte Xiabe dende entón. Aos participantes se lles asignou unha parcela e uns adhesivos para deixar constancia de cal era a súa árbore e así poder lembralo sempre que os seus pasos os leven de novo por alí.

ADIVIÑAS
1º CICLO

¿Cal é o animal que ten silla e non se pode sentar?

Teño un amigo de catro patas que vén comigo a gardar as vacas.

Nunha planta, outra planta, en todas chama a atención polas formas, polas cores e non é ningunha flor.

Teña barba e non son un home, teño cornos e non son un demo, dou leite e non son unha vaca ¿quen son?

Úsase para comer e non é prato nin culler.

NIN É CABALO NIN É BURRO
NIN É MELLOR NIN É PEOR
NIN É BRANCA NIN É NEGRA
NIN TAMPOUCO É DOUTRA COR.

c	e	b	r	a	i	g	ç	m	q	g	m
b	e	c	a	b	a	l	o	z	f	p	k
o	f	s	ç	p	b	o	f	g	m	n	e
c	n	s	c	r	w	n	ñ	t	b	r	y
a	c	a	n	a	p	k	x	w	o	c	a
m	x	x	ñ	a	b	e	s	t	l	l	n
q	y	g	u	a	r	u	f	c	b	f	b
ç	z	o	n	q	m	a	x	g	o	n	v
x	l	i	j	l	c	ç	ñ	a	r	r	l
k	y	i	s	k	o	z	ç	a	e	k	b
r	n	s	w	w	c	e	g	b	t	s	m
y	m	m	b	j	o	z	h	ç	a	b	c

No alto crece no alto espreita no alto tece a tecedeira.

De moi afastados países vén esta doce delicia, por fóra, monstro peludo, por dentro, branco aloumiño.

f	u	j	p	n	o	r	l	h	u	ç	e
i	n	e	z	j	j	ñ	s	o	n	o	ç
d	d	g	r	d	f	s	f	r	e	s	a
g	a	t	a	c	f	r	m	b	ç	b	c
e	c	c	g	o	t	o	v	o	i	n	a
m	q	e	k	e	o	i	ç	d	n	s	x
b	i	p	o	l	m	o	r	c	e	g	o
i	k	x	é	l	d	e	l	t	s	f	w
g	z	x	v	o	k	m	e	n	b	q	ñ
o	v	ñ	ç	r	n	g	ó	m	f	r	m
m	c	l	q	q	g	q	n	ç	d	g	s
z	j	c	a	a	p	ç	x	s	b	k	u

Cucurico non ten ollos, cu nin bico, e os fillos de cucurico teñen ollos, cu e bico

QUE ESCONDE O REY NA PANZA ?

Eu son vermella, gorda e pecosa e teño corazón e endulzo sempre a boca do que me dá un mordiscón.

Quen son??????????????

¿Que cousiña será, que ten orellas coma o gato, pes coma o gato, rabo coma o gato, ollos coma o gato e gato non é?

Teño unha longa melena son forte e moi veloz abro a boca moi grande e dou medo coa miña voz

Branco foi o meu nacemento, vermella a miña nenez, e agora que vou para vella, son máis negra cada vez.

Eu voo pola noite, durmo durante o día, e nunca verás as plumas nas miñas ás

ORELLAS LONGAS
RABO CORTIÑO
SALTO E CORRO
MOI LIXEIRIÑO

Carnés GALEFAS

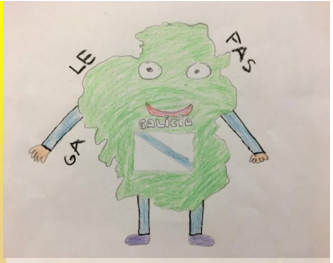

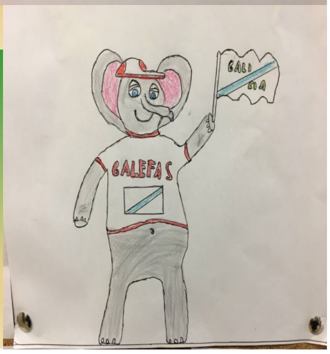

GOLFIÑO (NIVEL 1). **Esfórzase** . "Falo galego de cando en vez cos meus compañeiros/as" .

Con este carné poderás :

- Participar nun sorteo con 2 números nos agasallos ó final de curso ou acadar un pequeno premio seguro ó final de curso.
- Como vas a mellorar a oralidade en galego seguramente subirás a nota nas materias que se dan en galego.

- Terás preferencia despois dos "Esquíos" e dos "Vagalumes" na selección de actividades organizadas polo EDNL

Obrigas: Esforzarse en falar en galego, tanto cos mestres/as que cos compañeiros/as, nas materias programadas nesta lingua (Galego, Música, Educación Física, Sociais e Naturais ...).

ESQUÍO (NIVEL 2). **Adáptase** . "Falo galego cando outros/as o falan" .

Con este carné poderás :

- Participar nun sorteo con 5 números nos agasallos ó final de curso ou acadar un pequeno premio seguro.
- Como vas a mellorar a oralidade en galego subirás a nota nas materias que se dan en galego.
- Terás preferencia despois dos "Vagalumes" na selección de actividades organizadas polo EDNL
- Obrigas: Falar galego nas materias programadas en galego con todos/as e falar galego noutros espazos (patios do recreo, biblioteca, etc.) cando outros me falen en galego.

VAGALUME (NIVEL 3). **Axuda.** "Falo galego case sempre nas actividades escolares" .

Con este carné :

Terás premio seguro dos mellores agasallos no sorteo ó final de curso.

Como vas a mellorar a oralidade en galego subirás a nota nas materias que se dan en galego.

Terás preferencia na selección de actividades organizadas polo EDNL

Obrigas: Falar sempre en galego durante todas as actividades programadas nesta lingua, para axudar ós que aínda lles custa facelo,

NOTAS:

- A actividade é voluntaria . Comeza xa no inicio deste segundo trimestre (8/01/2019)
- Cada carné será validado como mínimo despois de 30 días de compromiso e entregaranse ó final de cada mes . Se algúen aínda non se esforzou o suficiente para acadar o nivel esixido prorrogarase a entrega unha ou varias semanas segundo o caso.
- Serán correlativos : para ter o de "Vagalume" primeiro hai que acadar os dous anteriores.
- A entrega do carné farase despois de falar cos mestres colaboradores da actividade e sempre de forma consensuada: música, educación física, titores.
- Os carnés están numerados para levar un control dos mesmos por parte do Coordinador do EDNL

Ver máis na Etiqueta GALEFAS (mascotas, entrega de premios ...)

Galefas da escola

Entroido - "As grandes vodas"

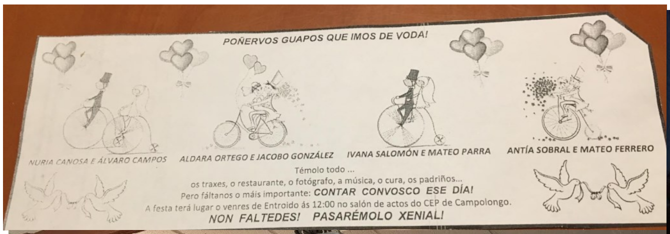
POÑERVOS GUAPOS QUE IMOS DE VODA!

NURIA CANOSA E ÁLVARO CAMPOS — ALDARA ORTEGO E JACOBO GONZÁLEZ — IVANA SALOMÓN E MATEO PARRA — ANTÍA SOBRAL E MATEO FERRERO

Témolo todo ...
os traxes, o restaurante, o fotógrafo, a música, o cura, os padriños...
Pero fáltanos o máis importante: **CONTAR CONVOSCO ESE DÍA!**
A festa terá lugar o venres de Entroido ás 12:00 no salón de actos do CEP de Campolongo.
NON FALTEDES! PASARÉMOLO XENIAL!

Pepe repepe,
camisa rachada,
foi á Coruña
lamber a pescada.
Lambeu e lambeu
e nunca se encheu.
Pepe repepe,
camisa cagada,
foi ó regueiro
e tróuxoa mexada.

oración 2

Oración

Xan Pirillán
dacabalo dun can;
o can era coxo,
tirouno nun pozo;
o pozo era frío,
tirouno nun río;
o río era branco,
tirouno nun campo;
o campo era roxo,
tirouno nun toxo;
o toxo picaba,
Xan Pirillán berraba
e o can escapaba.

HAIKUS

Nan vin a noite
tremer coa luz dos raios
so alumiar.

Río rumoroso
profundo e intenso
como o meu amor.

Vello continente
cheo de historias
e sabiduría.

A salba e branca
coma a neve,
cousa do inverno.

Este camiño
xa ninguén o percorre
soluo o crepúsculo

Era a hora,
despois de todo
xa era vello.

Un mundo sen paz.
Este mundo con guerra
perdemos todos.

Corre o río
e vai cheo de seixo
a buscar o mar.

A túa mirada
de ollos azuis
parecía perdida.

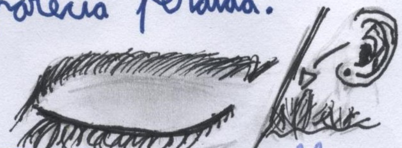

Pechar os ollos,
escoitar o silencio
que a herba asubía.

A Pontevedra
que nós queremos é
a de agora.

Firme no talo
aguantando o frío
unha folla seca.

Os paxaros calan,
as flores morren,
cae a noite

Un aspente
poema de flores
é un castro.

Cada sorriso
ten significado,
sobran palabras.

6º B

XVII EXPOSICIÓN DA CAMELIA

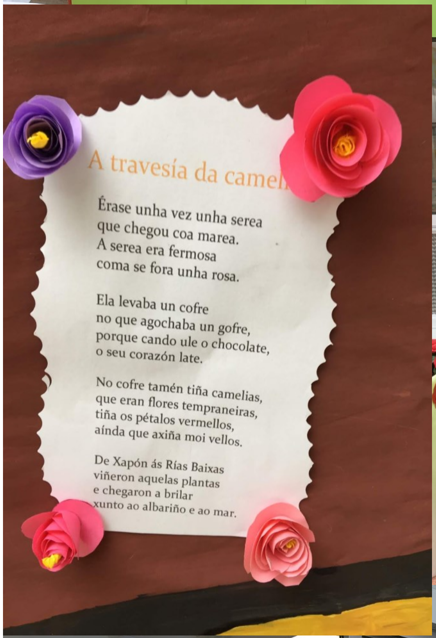
A travesía da camel...

Érase unha vez unha serea
que chegou coa marea.
A serea era fermosa
coma se fora unha rosa.

Ela levaba un cofre
no que agochaba un gofre,
porque cando ule o chocolate,
o seu corazón late.

No cofre tamén tiña camelias,
que eran flores tempraneiras,
tiña os pétalos vermellos,
aínda que axiña moi vellos.

De Xapón ás Rías Baixas
viñeron aquelas plantas
e chegaron a brilar
xunto ao albariño e ao mar.

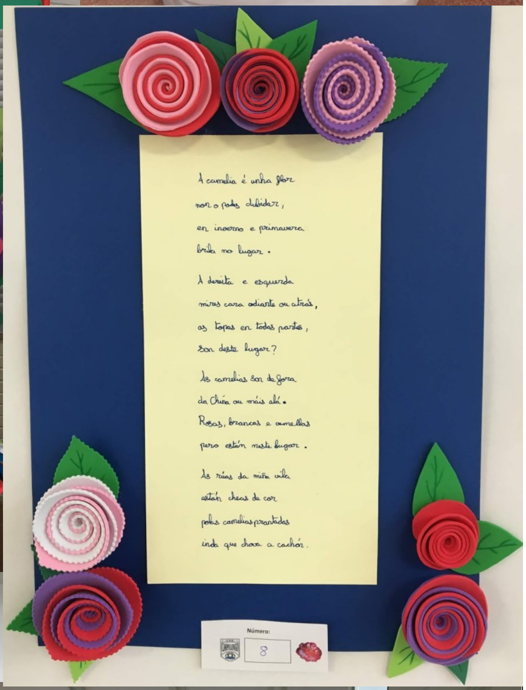
A camelia é unha flor
non o podes dubidar,
en inverno e primavera
brila no lugar.

A dereita e esquerda
mires cara adiante ou atrás,
as topas en todas partes,
son deste lugar?

As camelias son de fora
da China ou máis alá.
Rosas, brancas e vermellas
pero están neste lugar.

As rúas da miña vila
están cheas de cor
polas camelias prantadas
inda que chova a cachón.

SABES O QUE ESTOU A CELEBRAR ?
POR SUPOSTO... É A EXPOSICIÓN DA CAMELIA DO CEP. CAMPOLONGO !

Á camelia quizais lle pasou durante moito tempo o mesmo que a Cincenta ou a Blancanieves. Faláronnos delas tantas veces pola súa descomunal beleza que se esqueceron de contarnos as súas outras calidades. Quizais esas damas dos contos tamén fosen enormemente intelixentes. Quen sabe. O que está claro é que a camelia, máis aló da flor máis bela do mundo, ten moitas utilidades.
Tras anos de investigacións, en Galicia prodúcense coa camelia aceite que resulta mellor que o de oliva, cosméticos, té e ata nubes de gominola, vermú ou galletas.
Atril de lectura
2019
6º B
6º C
6º D

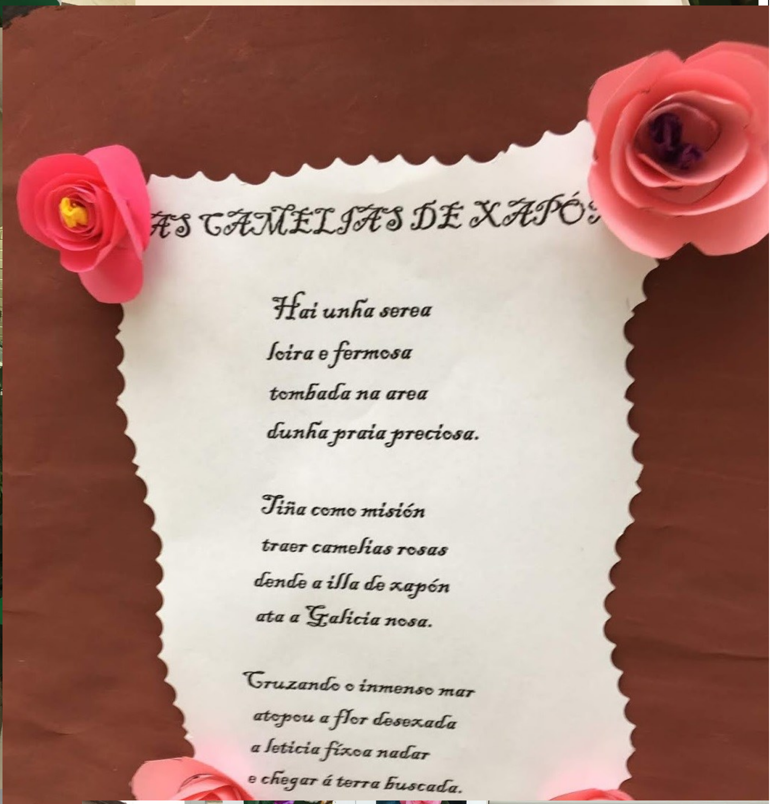
AS CAMELIAS DE XAPÓ
Hai unha serea
loira e fermosa
tombada na area
dunha praia preciosa.
Tiña como misión
traer camelias rosas
dende a illa de xapón
ata a Galicia nosa.
Cruzando o inmenso mar
atopou a flor desexada
a leticia fíxoa nadar
e chegar á terra buscada.

Instagram
CONCURSO DE FOTOGRAFÍA

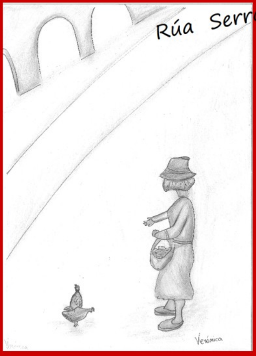

Pesía é a luz das rúas.
Poesía é a aurora boreal
do meu espazo.
Verónica

Centro da cidade
Augusto

Colexio de Campolongo

Trazar unha recta
simbolizando vida e
creando posibilidades infinitas.
Alba

Illa das Esculturas

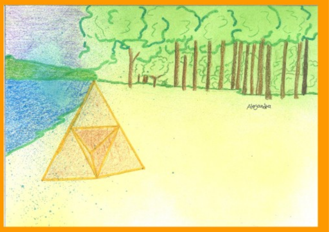

Nacer nunca foi
un malentendido.
Necesitas vivir!
Alejandra

Rosetón de San Francisco

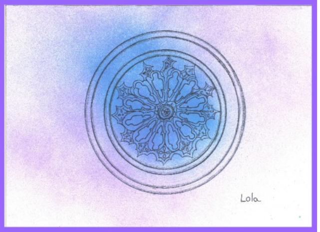

Rosetón
selo da nosa cidade.
Lola

Instituto Sánchez Cantón

Trazar un rombo e mirar por el
creando oportunidades.
J. Angel

O Concello

A cidade nunca acaba,
unha folla en branco
un chanzo que subir.
Fiz

Casa das Campás

Pasear nesta cidade
é un xeito de aprendizaxe.
Pablo

Os Soportais

O mundo é un mapa
coa ruta que desexas.
Martin

Hotel Galicia Palace

Pontevedra
a cidade das palabras.
Nuria

Museo de Pontevedra

A chuvia
namorada de Pontevedra.
Uxía

Casa do Arco

O que máis me gusta da cidade:
Os sentimentos.
Laura

Pontevedra

A Ferrería
Xardíns de Casto Sampedro

Os pés en Pontevedra
son un plano con ruta
integrada.

Noa

Praza da Pedreira

Desexo
volver ao pasado no que
o futuro mellora
por momentos.

Juan

Basílica de Santa María

O día remata
ábrese a noite
un chanzo segue...

Álvaro

Alameda

Pontevedra,
cidade do amor.

Emma

Praza da Verdura

Desexo
escribir un poema que
reflicte a nosa gran
cidade.

Cristina

Parque das Palmeiras

A cidade é un mapa
á escala que vivimos.

Alba

Praza da Leña

Se abrimos as ventás
xurden arcos da vella e bolboretas
como maxia no ceo.

Hasna

Praza dos músicos

Deixou o sol
alegrías esparcidas.
En min, un sorriso.

Freddy

Praza de Méndez Núñez

Navegar...
Para recordar que
Pontevedra é a protagonista.

Natalia

Ponte das Correntes

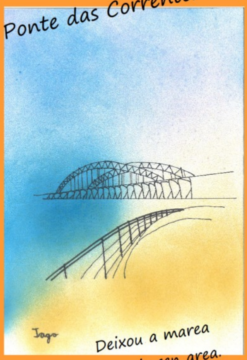

Deixou a marea
a praia sen area.
En min, esperanza.

Iago

Ponte do Burgo

Trazar o camiño e elixir na vida
creando liberdade.

Joaquín

Río dos Gafos

Ninguén está desorientado
nesa calma
cando o mar ondea.

Lucas

Esta revolución de cor e poesía do alumnado de 6ºA mostra a súa visión da nova Pontevedra.

Refráns de 3º

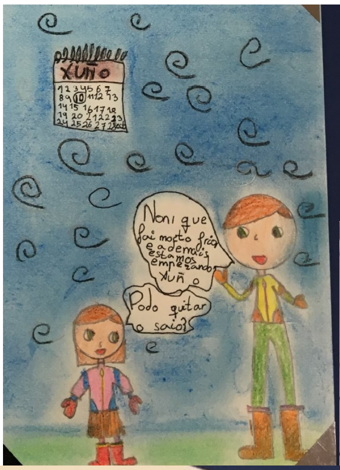

Ata o corenta de maio non quites o saio

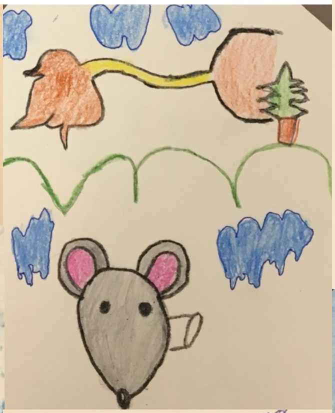

Prefiro ser rabo de león que cabeza de rato.

Predícame, Pedro. Predícame Frade. Por unha orella me entra e pola outra me sal.

O sol de marzo mata a princesa no pazo.

Amiguiños sí, pero a vaquiña polo que vale.

O que garda sempre ten

Ou nas uñas ou nos pés imitará a quen es.

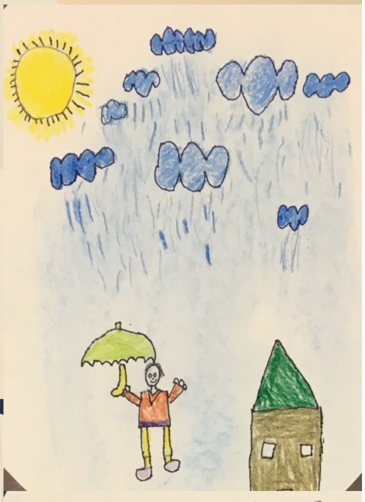

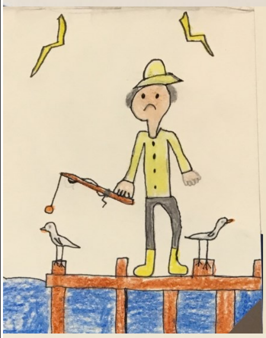

Gaivotas a terra, mariñeiros á merda

Nunca choveu que non escampara

Quen avisa non é traidor.

Para dicir mentiras e comer pescado hai que ter moito coidado.

Refraneiro de 4º

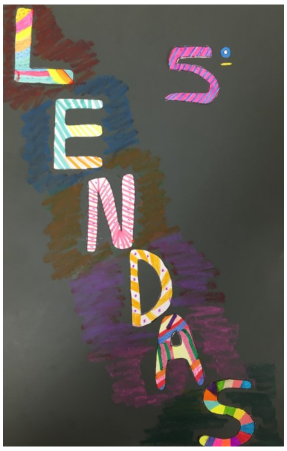

LENDAS DE 5º

1. A serpe mariña de San Cibrao
2. A morte do mouro
3. O petróglifo de Campolongo (16,17)
4. A cobra do castelo
5. A casa de medo de Lariño
6. San Andrés de Teixido
7. A cova do rei Centolo
8. Santa Trahamunda (58)
9. A casa encantada de Portocelo
10. A muller que rouba nenos
11. A maldición de San Martiño de Noia
12. O berce da Moura
13. A procesión das Xas
14. Benito Soto o pirata da Moureira
15. A Torre de Hércules
16. O Petróglifo de Campolongo (3,17)
17. O petróglifo de Campolongo (3,16)
18. Por qué Galicia ten rías?
19. As nove ondas da Lanzada
20. Coroa de Lume
21. Maruxaina (26)
22. A Santa Compaña
23. A fonte do buraco
24. A poza da Moura
25. A moura do Picato
26. Maruxaina (21)
27. Teucro (33)
28. A raíña loba
29. Nosa señora da Barca
30. O baño das nove ondas
31. A dama da Moladoira
32. A serea de Mogor
33. Teucro (27)
34. Santo Andrés de Teixido
35. A casa encantada que non se puido vender
36. A orixe das Rías Galegas
37. Illa de Ons
38. O burato do Inferno
39. Santa Trahamunda (8)
40. Pepa a loba
41. O coto do castelo (48)
42. O lobishome
43. San Bartolomé e o Demo
44. Demo Asubiador
45. O lago de Doniña
46. Os grans de trigo (51,59))
47. A moura do castelo de Meira
48. O coto do castelo (41)
49. A Sabeliña
50. O Unicornio
51. Grans de trigo (46)
52. A Raíña Loba
53. A Santa Compaña
54. O paisano e o médico
55. O Unicornio
56. A serea de Mogor
57. A pena da Moura de San Xulián de Toc
58. Santa Trahamunda (8)
59. Grans de Trigo (46,51)
60. A casa encantada de Nazor
61. Agulla do demo

https://ghafos.blogspot.com/2019/05/lendas-galegas-6.html

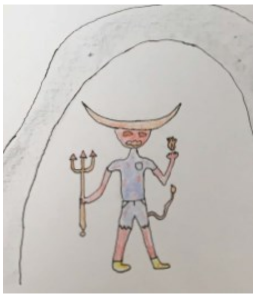

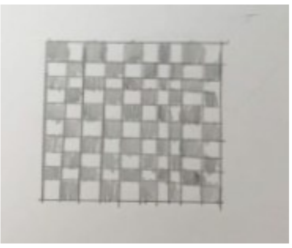
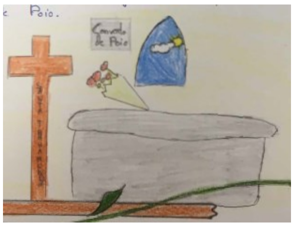

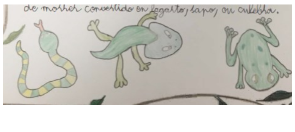

LENDAS 5º

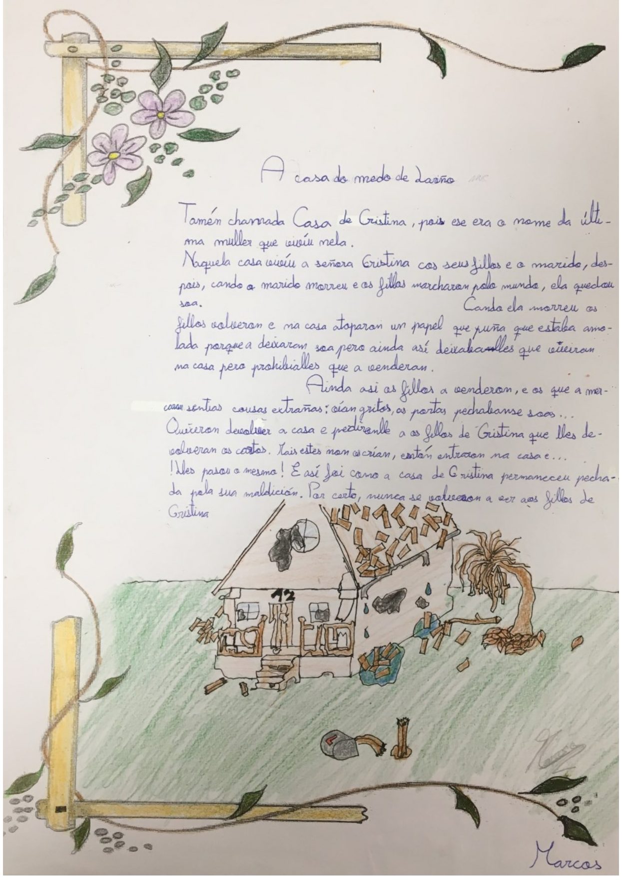

A casa do medo de Lariño

Tamén chamada Casa de Gristina, pois ese era o nome da última muller que viviu nela.

Naquela casa viviu a señora Gristina cos seus fillos e o marido, despois, cando o marido morreu e os fillos marcharon polo mundo, ela quedou soa.

Cando ela morreu os fillos volveron e na casa atoparon un papel que puña que estaba amolada porque a deixaron soa pero ainda así deixaballes que viviran na casa pero prohibíalles que a venderan.

Ainda así os fillos a venderon, e os que a mercaron sentían cousas extrañas: oían gritos, as portas pechábanse soas...

Quixeron devolver a casa e pedíronlle a os fillos de Gristina que lles devolveran os cartos. Mais estes non os crían, entón entraron na casa e...

!Lles pasou o mesmo! E así foi como a casa de Gristina permaneceu pechada pola sua maldición. Por certo, nunca se volveron a ver aos fillos de Gristina

Marcos

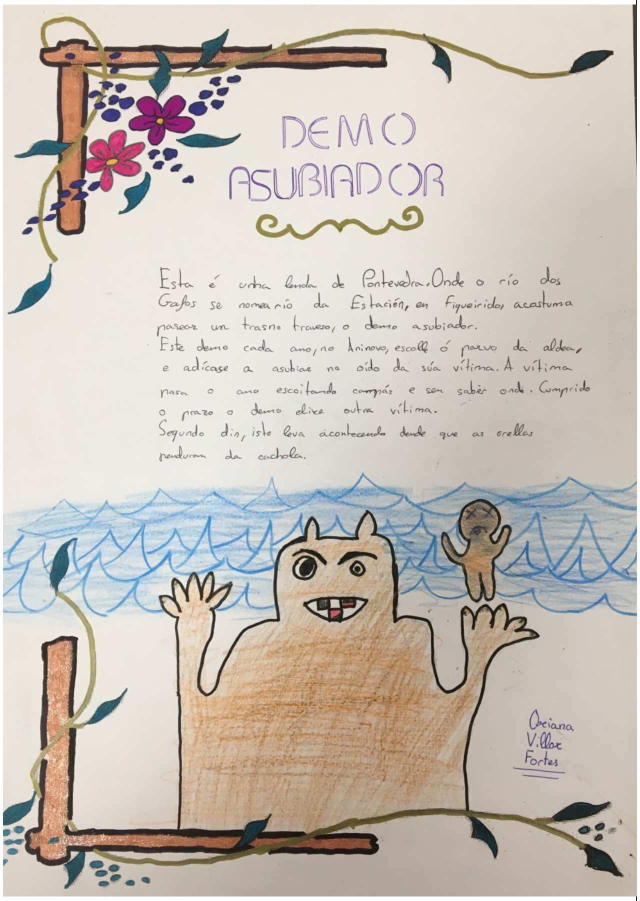

DEMO ASUBIADOR

Esta é unha lenda de Pontevedra. Onde o río dos Gafos se nomea río da Estación, en Figueirido, acostuma pasear un trasno traveso, o demo asubiador.

Este demo cada ano, no Aninovo, escolle ó parvo da aldea, e adícase a asubiar no oído da súa vítima. A vítima pasa o ano escoitando campás e sen saber onde. Cumprido o prazo o demo elixe outra vítima.

Segundo din, isto leva acontecendo dende que as orellas penduran da cachola.

Oceana Villar Fortes

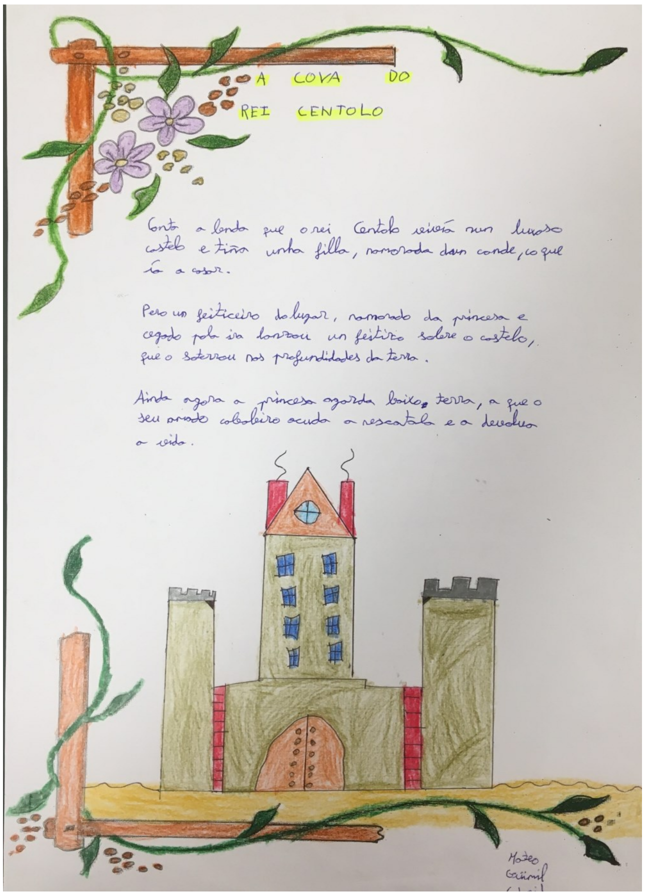

A COVA DO REI CENTOLO

Conta a lenda que o rei Centolo vivía nun luxoso castelo e tiña unha filla, namorada dun conde, co que ía a casar.

Pero un feiticeiro do lugar, namorado da princesa e cegado pola ira lanzou un feitizo sobre o castelo, que o soterrou nas profundidades da terra.

Ainda agora a princesa agarda baixo terra, a que o seu amado cabaleiro acuda a rescatala e a devolver a vida.

Mateo Gabriel

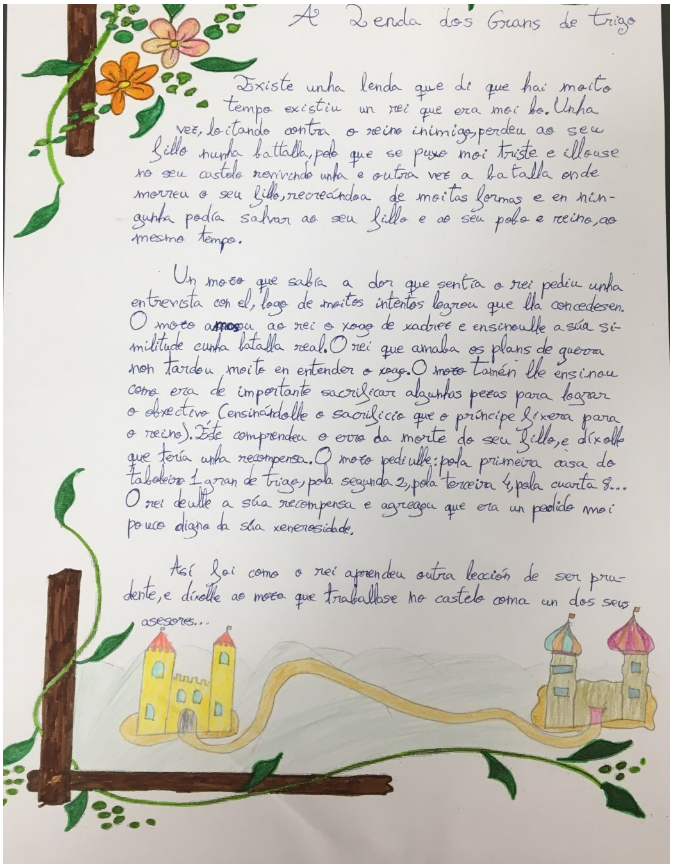

A Lenda dos Grans de trigo

Existe unha lenda que di que hai moito tempo existiu un rei que era moi bo. Unha vez, loitando contra o reino inimigo, perdeu ao seu fillo nunha batalla, polo que se puxo moi triste e illouse no seu castelo revivindo unha e outra vez a batalla onde morreu o seu fillo, recreándoa de moitas formas e en ningunha podía salvar ao seu fillo e ao seu pobo e reino, ao mesmo tempo.

Un mozo que sabía a dor que sentía o rei pediu unha entrevista con el, logo de moitos intentos logrou que lla concedesen. O mozo amosou ao rei o xogo de xadrez e ensinoulle a súa similitude cunha batalla real. O rei que amaba os plans de guerra non tardou moito en entender o xogo. O mozo tamén lle ensinou como era de importante sacrificar algunhas pezas para lograr o obxectivo (ensinándolle o sacrificio que o príncipe fixera para o reino). Este comprendeu o erro da morte do seu fillo, e díxolle que tería unha recompensa. O mozo pediulle: pola primeira casa do taboleiro 1 gran de trigo, pola segunda 2, pola terceira 4, pola cuarta 8... O rei deulle a súa recompensa e agregou que era un pedido moi pouco digno da súa xenerosidade.

Así foi como o rei aprendeu outra lección de ser prudente, e díxolle ao mozo que traballase no castelo coma un dos seus asesores...

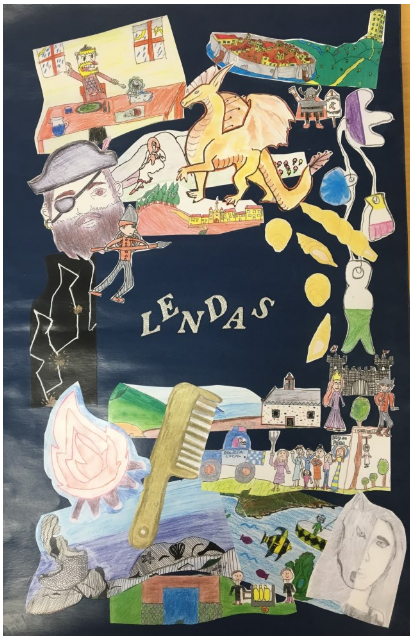

LENDAS 6º

1. Fonte do buraco
2. Pirata Benito Soto
3. San Andrés de Teixido
4. Santa Compaña (37)
5. Illa de Ons
6. A noiva pantasma da costa de Oia
7. Santo Ero
8. A loba branca
9. Petróglifo de Campolongo
10. A Serea dos Mariño
11. A Maruxaina
12. Lenda dos defuntos
13. A caveira de Doade
14. Teucro
15. Procesión dos bois – A Franqueira
16. Capela de San Cidre
17. Adega da Portela
18. A casa encantada de Portocelo
19. Breogán
20. Poza da Moura
21. O Cebreiro
22. O tributo das cen doncelas
23. O Meco
24. Meco
25. Raíña Loba (49)
26. Can Urco
27. A Loba branca
28. A Coca
29. A agulla do demo
30. O apósito de Santiago
31. A cóbrega encantada
32. A doncela cerva branca
33. A linguaxe das zapatillas penduradas
34. O Lobishome
35. Agulla do demo
36. Santo Ero de Armenteira
37. A Santa Compaña (4)
38. A moza do Coto
39. A Moura do río Gafos
40. A noite de San Xoán
41. Teucro (14)
42. Os Mariño
43. Milagre de Amil
44. Hércules
45. Santa Trahamunda
46. A coroa de Lume
47. Raíña Lupa
48. 5 Rias
49. A raíña loba (25)
50. Santa Compaña
51. A agulla do demo
52. O milagre de Bouzas
53. Santa Compaña (92)
54. O Apalpador
55. O ferreiro de Castrelos
56. Meigas
57. Raíña Loba
58. Torre de Hércules
59. O monte das Croas
60. A noite de San Xoan
61. Santo Andres de Teixido (63)
62. A raíña loba
63. Santo Andrés de Teixido (61)
64. Raíña Loba
65. A luza das ánimas
66. A raíña loba
67. Torre de Hércules
68. A Porta do Alén
69. Agulla do demo
70. O Samain
71. A caveira de Doade
72. Maruxaina
73. Coca
74. Illa de Ons
75. A lagoa de Cospeito
76. Pepa a loba
77. Agulla do demo
78. A cruz de ferro de Penamaio
79. O milagre de Bouzas
80. O demo asubiador
81. Torre de Hércules
82. O petróglifo de Campolongo (9,91)
83. O enghanido
84. Coco monstro
85. A lenda das 3 rías
86. O lubisón
87. A flor de malva
88. A lagoa da serpe
89. A cor do rei Centolo
90. A fonte dos 3 xuncos
91. O petróglifo de Campolongo (9-82)
92. A Santa Compaña (53)

https://ghafos.blogspot.com/2019/05/lendas-galegas-6.html

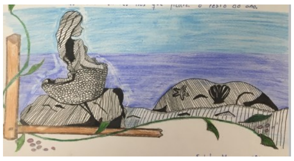
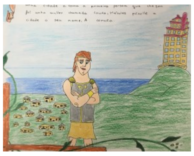

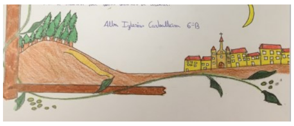

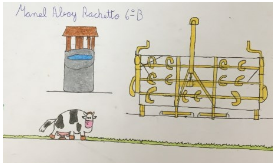

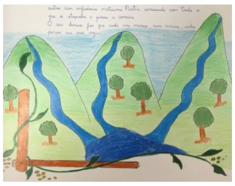
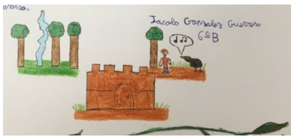
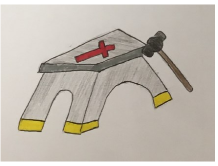

LENDAS 6º

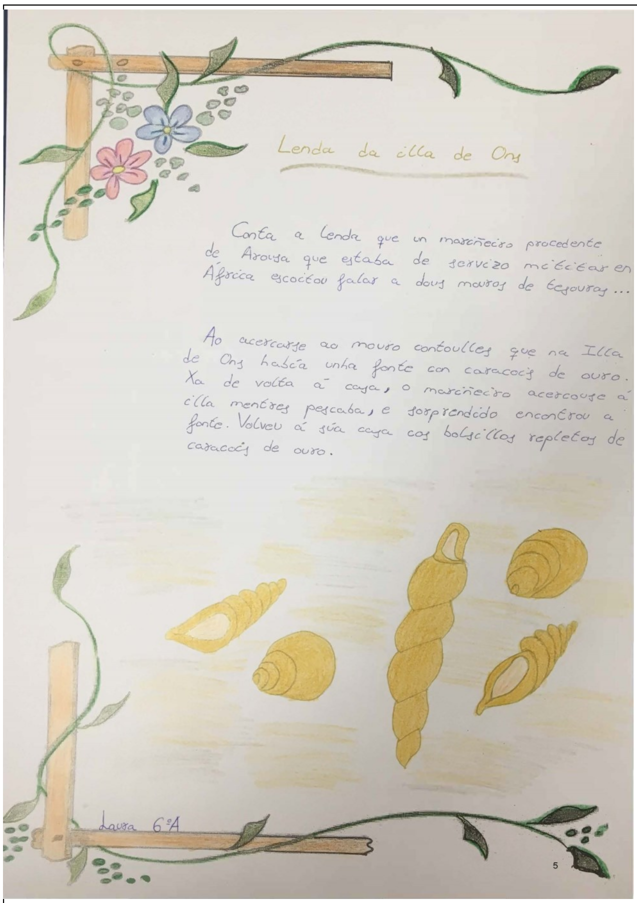

Lenda da illa de Ons

Conta a lenda que un mariñeiro procedente de Arousa que estaba de servizo militar en África escoitou falar a dous mouros de tesouros...

Ao acercarse ao mouro contoulles que na Illa de Ons había unha fonte con caracois de ouro. Xa de volta á casa, o mariñeiro acercouse á illa mentres pescaba, e sorprendido encontrou a fonte. Volveu á súa casa cos bolsillos repletos de caracois de ouro.

Laura 6ºA

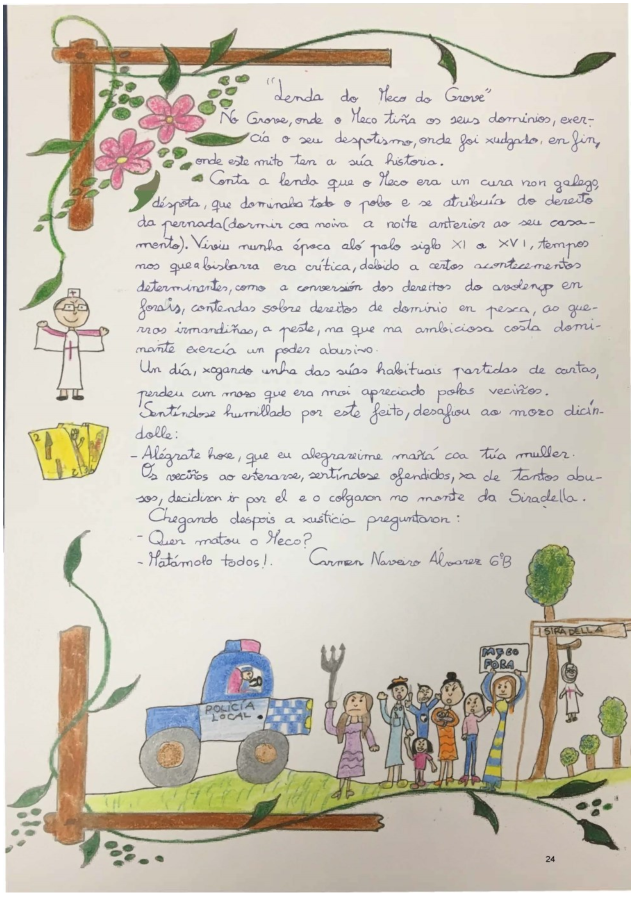

"Lenda do Meco do Grove"

No Grove, onde o Meco tiña os seus dominios, exercía o seu despotismo, onde foi xulgado, en fin, onde este mito ten a súa historia.

Conta a lenda que o Meco era un cura non galego, déspota, que dominaba todo o pobo e se atribuía do dereito da pernada(dormir coa noiva a noite anterior ao seu casamento). Viviu nunha época aló polo siglo XI a XVI, tempos nos que a bisbarra era crítica, debido a certos acontecementos determinantes, como a conversión dos dereitos do avolengo en forais, contendas sobre dereitos de dominio en pesca, as guerras irmandiñas, a peste, na que na ambiciosa costa dominante exercía un poder abusivo.

Un día, xogando unha das súas habituais partidas de cartas, perdeu cun mozo que era moi apreciado polos veciños. Sentíndose humillado por este feito, desafiou ao mozo dicíndolle:

- Alégrate hoxe, que eu alegrareime mañá coa túa muller.

Os veciños ao enterarse, sentíndose ofendidos, xa de tantos abusos, decidiron ir por el e o colgaron no monte da Siradella.

Chegando despois a xustiza preguntaron:

- Quen matou o Meco?
- Matámolo todos!.

Carmen Naveiro Álvarez 6ºB

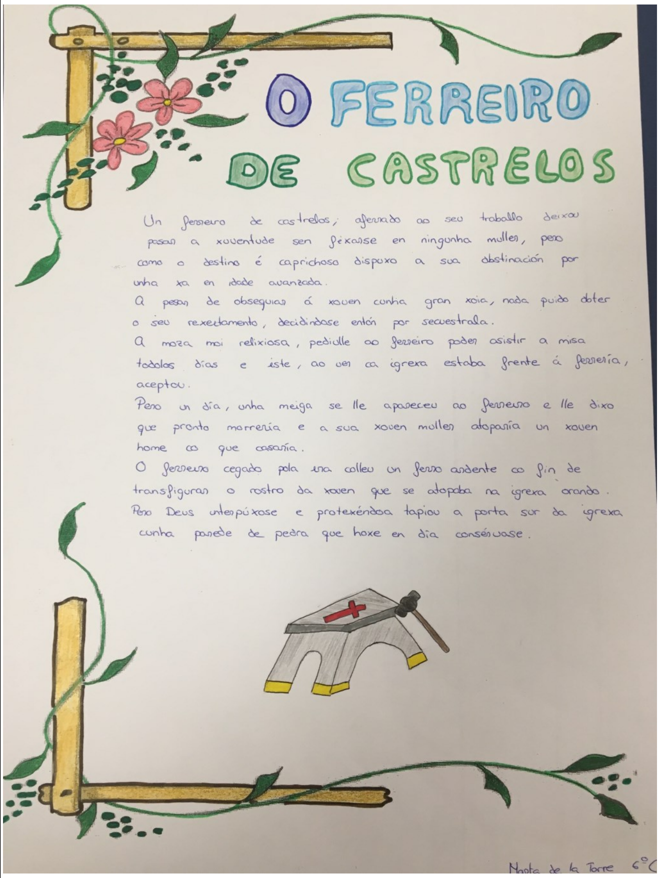

O FERREIRO DE CASTRELOS

Un ferreiro de castrelos, aferrado ao seu traballo deixou pasar a xouventude sen fixarse en ningunha muller, pero como o destino é caprichoso dispuxo a sua obstinación por unha xa en idade avanzada.

A pesar de obsequiar á xoven cunha gran xoia, nada puido obter o seu rexeitamento, decidíndose entón por secuestrala.

A moza moi relixiosa, pediulle ao ferreiro poder asistir a misa todolos días e este, ao ver ca igrexa estaba frente á ferrería, aceptou.

Pero un día, unha meiga se lle apareceu ao ferreiro e lle dixo que pronto morrería e a sua xoven muller atoparía un xoven home co que casaría.

O ferreiro cegado pola ira colleu un ferro ardente co fin de transfigurar o rostro da xoven que se atopaba na igrexa orando.

Pero Deus interpúxose e protexéndoa tapiou a porta sur da igrexa cunha parede de pedra que hoxe en día consérvase.

Marta de la Torre 6ºC

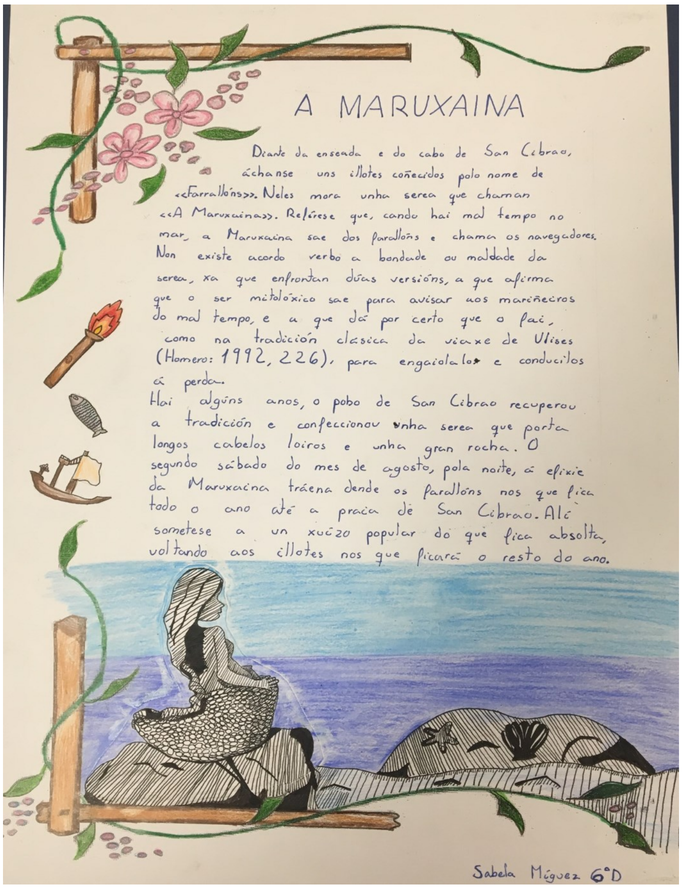

A MARUXAINA

Diante da enseada e do cabo de San Cibrao, áchanse uns illotes coñecidos polo nome de <<Farrallóns>>. Neles mora unha serea que chaman <<A Maruxaina>>. Refírese que, cando hai mal tempo no mar, a Maruxaina sae dos farallóns e chama os navegadores. Non existe acordo verbo a bondade ou maldade da serea, xa que enfrontan dúas versións, a que afirma que o ser mitolóxico sae para avisar aos mariñeiros do mal tempo, e a que dá por certo que o fai, como na tradición clásica da viaxe de Ulises (Homero: 1992, 226), para engaiolalos e conducilos á perda.

Hai algúns anos, o pobo de San Cibrao recuperou a tradición e confeccionou unha serea que porta longos cabelos loiros e unha gran rocha. O segundo sábado do mes de agosto, pola noite, á efixie da Maruxaina tráena dende os farallóns nos que fica todo o ano até a praia de San Cibrao. Alí sometese a un xuízo popular do que fica absolta, voltando aos illotes nos que ficará o resto do ano.

Sabela Míguez 6ºD

Alumnado de 6º participando no concurso de Maios que se celebrou na Praza da Ferraría de Pontevedra. Este ano acadamos o **3º Premio nas Cantigas e o 4º no Maio tradicional**. A Coroa que tivo moito éxito representa os farois da Ponte do Burgo que axiña desaparecerán pola nova reforma da ponte. A cantiga que lle fixemos foi a seguinte: “A coroa feiticeira/ ilumínase cos trilos/ é facho de Breogán / e farol dos peregrinos”

Cantigas I

Somos da antiga estación
estamos postos no día
cantaruxamos ás musas
que aledan a Ferraría.

Ataviado e con afeites
este maio presentamos,
nesta praza con camelias
preta da dos franciscanos.

Locen lindas as laranxas
margaridas dos verxeis
coas calas e o fiúncho
os pampillos sonche fieis.

A coroa feiticeira
ilumínase cos trilos
é facho de Breogán
é farol dos peregrinos

Agroman da gorxa coplas
nesta riola bulideira
menestrel dos nosos maios
cubillada rexoubeira.

O traballo foi dabondo
o feitío é un pracer
o sorriso da gandaina
fixo da angueira lecer.

Principiamos pola escola
viveiro de ecoloxistas
temos plantas penduradas
con botellas costumistas.

Testos dunha reciclaxe
terra para a plantación
estudamos os esgallos
gravou a televisión.

Realzamos a Camelia
nunha nova edición
unha flor oriúnda
transportada do Xapón

Sementamos en Salcedo
onde había eucaliptais
medran agora froiteiras
abrollan os mananciais.

Na beira do río Gafos
medra o horto viaxeiro
con leitugas e fabóns
e algún allo porreiro.

Para plantar os narcisos
xa temos o pavillón
mana auga noite e día
cae do teito a cachón.

As obras doutra piscina
estamos a soportar
pois un patio de recreo
tivemos que abandonar.

Matinouse ir ó parque
a xogar no tobogán
a brincar entre os enredos
e sortear bostas de can.

A luz rutila nos tocos
corusca entre bambáns
o botánico do Gafos
vai camiño de San Xoán.

Temos lixo rebulindo
dende o curso pasado
non repoñen papeleiras
loce o patio ben zafado.

Colectores hai na entrada
para orgánico e papel
o plástico omnipresente
buliga en carrusel.

Se o Concello non acorda
sempre temos Celulosas
compra todo en Pontevedra
e vende auga de rosas.

Con Greenpeace e os da Ría
os de ENCE están moscando
cae a bolsa e a concesión
prórroga de contrabando.

O "Ghafos" campa co ENIL
e non é falsificado
agora tamén prestaba
velo limpo e destapado.

Canta o cuco en galego
canta o Negro Caravel
como ficho a Sabela
cos beizos cheos de mel.

Da nosa administración
queren sacarnos a fala
éche cousa de caciques
querela embalsamada.

O luceiro natalicio
fixo as beiras na cidade
o de Vigo fachendoso
refulxiu na inmensidade.

Con "The Guardian" o goberno
atinxiu o paraíso
a remolque nas noticias
a galega fuxiu diso.

Venres negros e censura
son minuta cada día
moita pose nas ruadas
venden coa fotografía.

Xuntáronse os Gladiadores
no país do Paternón
Pontevedra está na Ruta
de Atenas por tesón.

No entroido o Ravachol
retornou o seu estrado
imos ter que protexelo
cun pastor galvanizado.

Coa ITU multideporte
fai magosto a hostalaría
xa petaron fai un mes
a douscentos por un día.

Teremos á Panorama
e tamén a "Doutor Queen"
a cultura e o deporte
van facer o San Fermín.

Ás catro pitas e ó galo
soldaron no formigón
teñen medo que o raposo
sexa un fero chapón.

O Maio na escola

Trouxemos ovos, laranxas, pampillos, rosas, calas e moito fiúncho. Tamén estanpamos na camiseta dos maios o debuxo gañador feito polas irmáns **Marta e Sofía** de la T. R., de 6º. Rematamos pintando o patio cunha morea de flores para logo cantar todos algunhas das coplas que fixemos este ano.

Cantigas II

Esmoucan a sanidade
venden logo o Provincial
máis recortes menos camas,
a privada non vai mal.

Na Europa e no Xapón
estudan a reciclaxe
Pontevedra no planeta
quere boa maridaxe.

Polo cheiro ambiental
destaca o de SOGAMA
o banco máis fedorento
está facendo campaña.

Levar pinza no nariz
propoñen os do lugar
xunto ó lixo está GESUSA
cos efluvios do seu lar.

Poderíamos competir
nunha liga de país
nós temos preto da ría
arrecendos flor de lis.

Xa marcharon para Navia
moitos "centos de millóns"
xa se anuncia o apocalipse
as pragas e maldicións.

Na troca da concesión
toda a ría está en risco
bateas e conserveiras
xa tremen polo marisco.

Ameazan con chantaxes
pagan prensa e colchóns
compran media Pontevedra
rexeitan as mediacións.

Con ENCE o que se quere
e cambiala de lugar
controlar o eucalipto
e na ría mariscar.

Non gustan da autovía
os de Hifas e Marcón
teñen lazos amarelos
entre Bora e Viascón.

Ó chegar a Pontevedra
o primeiro que se ve
son os lombos do Concello
que te fan estremecer.

Os que teñen unha hernia
cando van en autobús
evocan o santuario
vense eivados na cruz.

As colmeas na Galiza
languidecen decontado
hai niños de velutina
sen sacar do ano pasado.

Busca Lores voluntarios
houbo alerta en Campolongo
o Concello di que a Xunta
non quere baixar o lombo.

Nos casos de anafilaxe
pregarase a Santo Antón
refusando o problema
entre administracións.

Xa pasou co Marisquiño
e co Alvia en Compostela
e co aciago “Once Eme”
tamén se prende candela.

No cadro de Castelao
fusilan a un galeguista
ser patriota da Galiza
era un acto terrorista.

As bandeiras e as cores
provocan alteracións
tricolor e amarelo
sarabullo e comechón.

Gostan moito da española
os da Praza de Colón
cotifan con bandeirolas
producindo conxestión.

Os obxectos semellantes
poden provocar loucura
deuse o caso en Madrid
coa cinta da eiruga.

Poden entrar as mulleres
no exército dun rei
no do alto vaticano
está prohibido por lei.

Que atrevido é o Papa
definindo o feminismo
vernizando os abusos
edulcora o machismo.

Cociña, igrexa e fillos
predica o patriarcado
o movemento feminista
está farto e cansado.

Como urna perigosa
é a muller que opina
referendo e igualdade
éche maldición divina.

Hai frases que fan historia
que soan como un canón
na do aborto de Suárez
non se atopa parangón.

Arrimou no paleolítico
e non foi de paseniño
sentenciou “cortar cabeza”
do meniño mal nacido.

Sustentan moitas familias
os cartos dos xubilados
nóminas de catrocentos
non olen nin os recados.

Puxéronse en pé de guerra
fixeron concentracións
amarráronse de brazos
non se xoga coas pensión.

Os de Arco este ano
non tiveron o mal fado
cando merquen a Felipe
o chamusco vai mirralo.

Hai propostas argalleiras
para ósos de xeneral
espallar polas Bermudas,
estercar na capital.

Cantigas III

Ó chegar as eleccións
despéchase o hostiario
o que bateu en Rajoy
sacou outra do mostrario.

Reclaman abandeirados
reconquista e rebelión
queren os toros e a caza
e a muller nas procesións.

Gostan moito das pistolas
e do traxe militar
anuncian como proposta
escopetas no fogar.

O cento cincuenta e cinco
é como o vello rosario
prégase todos os días
recunca como un canario.

As cloacas do estado
son vergoña popular
cos "pinchos" do Villarejo
pode un alucinar.

No proceso catalán
vese algunha escaramuza
testemuñas e xuristas
no medio dunha chapuza.

Sentimento e autoestima
queren criminalizar
mártires e desconfianza
e o que están a fabricar.

Estalou nunha entrevista
o ministro de exteriores
el quería que as preguntas
viñeran con outras flores.

Quince horas de illamento
sen ter ningunha condena
preguntou si é xustiza
o señor desa cadea.

Mudar a Constitución
foi motivo de cabreo
o setenta que hai no CIS
provocoulle un mareo.

Aplicada a lei mordaza
vinte mil hai no caldeiro
as letras de M. Rajoy
non entran neste celeiro.

Outras cifras dan vergoña
ó falar de inmigrantes
sete mil os afogados
nesta Europa petulante

Populismo e racismo
concertinas e máis muros
é o pan dos inmigrantes
cando buscan un futuro.

Enxurrada de millóns
dóase na "Notredame"
os parados e mendigos
rogan as migas de pan.

Coa memoria escondida
non se pode avanzar
dixo o Papa Francisco
nun programa popular.

Rebelouse California
xunto con outro condado
o da épica de España
está voando picado.

Para honra dos nativos
mudan a celebración
seica agocha xenocidio
a estatua de Colón.

Polo outro continente
bate forte o mexicano
queren o perdón do rei
polas guerras de antano.

Que lea ten Inglaterra
cos países da Unión
o "Brexit" pica dabondo
como aquí o Puigdemón.

A frustrada Palestina
queren do mapa borrar
se buscas en "google maps"
Israel vas atopar.

O petróleo en Venezuela
é cobiza dos veciños
validan a un presidente
que non foi o elixido.

Irak, Siria, Afganistán
e así até cincuenta
os países derrocados
por políticas noxentas.

Con Arabia e Israel
teñen boas relacións
o negocio da metralla
enche petos e caixóns.

Con soberbia e desleixo
non asinan protocolos
que regulan e protexen
o ambiente e os polos.

Este ano está de líder
por mortes a polución
adiantou no memorando
ás que hai por condución.

Érguense moitos países
ruxe forte a mocidade
protexendo ás especies
e a saúde nas cidades.

Como David e Goliá
ten que rematar o conto
e a sueca Greta Thunber
tombe o xigante pronto.

Xa nos temos que marchar
outro ano volveremos
troula, música e coidado
desta xolda agradecemos.

Aquí vai a despedida
aquí vai o colofón
viva a terra do fiúncho
da sardiña e do lacón.

E se es vexetariano
non falemos de capóns
viva o nabo e nabiza
e os pementos de Padrón.

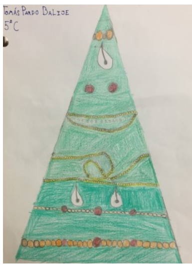

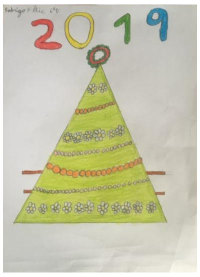

2019 | ANO INTERNACIONAL DAS
Linguas Indígenas

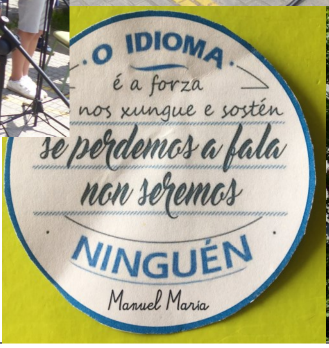

Letras Galegas 2019

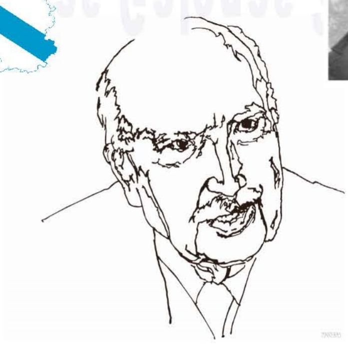

Antonio Fraguas

"A miña modesta obra non é máis que un pequeniño gran de area no montón que foron facendo todos aqueles que, de moi distintas maneiras e cadaquén ó seu xeito, traballaron ó longo dos anos, traballan agora e seguirán traballando arreo no futuro, sempre desinteresadamente, non máis que polo ben de Galicia. Por amor á nosa Terra"

Biografía

- **Antonio Fraguas** (Loureiro, Cotobade, 1905 – Santiago de Compostela, 1999)
- "O mestre Antonio de Famelga convence a familia da valía de Antón Fraguas para que lle deran unha carreira
- Bacharelato: Tivo como profesores en Pontevedra a Castelao, Antón Losada e Sobrino Buhigas.
- Colaborou en Unión Radio Galicia e foi un dos primeiros en empregar o noso idioma neste medio de comunicación.
- En 1923 estuda en Santiago Filosofía e Letras
- Casa en Valga con Teresa Martínez Magariño
- Foi profesor no Instituto da Estrada (1933-36)
- Foi separado da docencia por facer campaña a prol do Estatuto de Autonomía.
- Represaliado en 1936 por ser galeguista (dirixia "La Voz de Cotobad"
- Travallou no ensino privado até 1950. Logo recuperou a cátedra e logo exerceu no Instituto Masculino de Lugo e máis tarde no Rosalía de Castro en Santiago.
- O 19 de abril de 1951 foi nomeado numerario da RAG, para ocupar a vacante de Castelao.
- En 1963 foi nomeado director do Museo Municipal de Santiago, que pasaría a ser en 1975 o "Museo do Pobo Galego".
- Membro do Consello de Cultura Galega ....
- Máis en https://ghafos.blogspot.com/search/label/Antonio%20Fraguas

Antón Fraguas

"Eu traballei sempre por e para Galicia. Unhas veces acertei, outras non; pero en todo canto levo feito puxen sempre toda a miña ilusión, todo o pouco que sei, sen esperar nunca nada a cambio."

«Esta foille a miña vida. Non me metín nunca con ninguén. Non teño reserva contra ninguén. Xa algúns fixeron trangalladas contra min. Se estou vivo para contalo, pois que me importa a min que me fixesen unhas trangalladas».

Obra

- Geografía de Galicia (1953)
- Geofrafía de un lugar
- A repoboación forestal dende a Edade Media
- Galicia a terra e o mar
- Dous romances de Galicia
- Paisaxe e historia nas conversas de D. Ramón O. Pedrayo
- Recensión do volume I da Historia de Galiza dirixida por O. Pedraio.

Cantigas de Cotobade

De Loureiro a Rebordelo
todo é camiño chan,
todas son rosas e flores
postas pola miña man

O caravel cando nace
abre polas catro esquinas,
o amor cando pretende
non conta senón mentiras

Corre a auga do meu peito
por un cano de marfín
para regar esta rosa
que teño ó lado de min

Eu collín a flor da xesta
que é a primeira que vén,
desde que te vin a ti
non amei a máis ninguén.

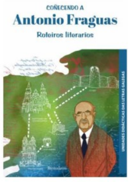

A FALA

O idioma é a chave
coa que abrimos o mundo:
o salouco máis feble,
o pesar máis profundo.

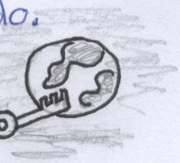

O idioma é a vida,
o coitelo da dor,
o murmurio do vento,
a palabra de amor.

O idioma é o tempo,
é a voz dos avós
e ese breve rousel
que deixaremos nós.

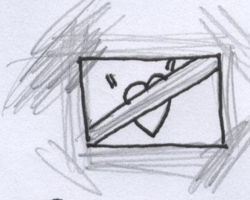

O idioma é un herdo,
patrimonio do pobo,
maxicamente vello,
eternamente novo.

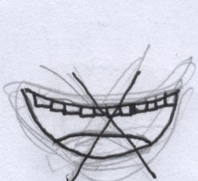

O idioma é a patria,
a esencia máis nosa,
a creación común
meirande e poderosa.

O idioma é a forza
que nos xungue e sostén
¡Se perdemos a fala
non seremos ninguén!

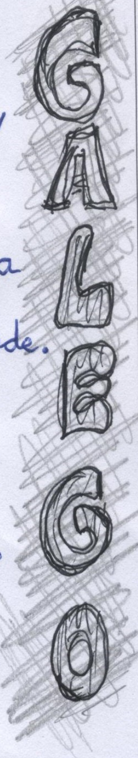

O idioma é o amor,
a latexa, a verdade,
a fonte da que agroma
a máis forte irmandade.

Renunciar ao idioma
é ser mudo e morrer.
¡Precisamos a lingua
se queremos vencer!

Manuel María (2001)

6ºB

Equipos de Dinamización da Lingua Galega

2019 | ANO INTERNACIONAL DAS

Linguas Indígenas

Ecoloxía: As linguas indíxenas aseguran a transmisión de anos de coñecemento ecolóxico e a capacidade de adaptación desenrolada polas comunidades indíxenas

Transmis Debemos pasar as linguas nativas as xeneracións de mozos, aseguramos de que os nosos fillos reciban o mesmo tesouro cultural que nós.

Local: Proxectos de arte e estacións de radio axudan a restaurar a esperanza e autoestima das comunidades indíxenas e seu dereito á liberdade de expresión

Ameazas: A maior amenaza á supervivencia dos povos indíxenas é o cambio climático. A resilencia e integridade das tribus depende de seus recursos naturais

Risco: O estado actual das linguas indíxenas reflicte a situación dos pobos indíxenas. En muitas partes do mundo están borde de extención

Acción: A preparación para o futuro comeza **coas leccións** do pasado, depende **de** nós salvaguardar e promover as linguas indíxenas!

Mundo: As persoas **indíxenas** falan a maioría **das 7000** linguas existentes, **cada unha das** cales proporciona unha comprensión única **do mundo**

Utilidade: As linguas indíxenas representan sistemas de coñecemento complexos aportando diversidade cultural e asegurando liberdade de pensamento, opinión e expresión

Vida: As linguas son máis que unha forma de comunicació son un **modo de vida** inseparable da nosa maneira de ser, pensamentos, sentimentos, gozos e muito máis.

Cultura: As lInguas compoñen a nosa identidade cultural única, e preservarlas implica preservar a diversidade de culturas e realzar o diálogo intercultural.

ANO INTERNACIONAL DAS LINGUAS INDÍXENAS

Linguas Indíxenas

Tanto en galego como en castelán o concepto "lingua indíxena" refírese a algunha das linguas indíxenas de América, aínda que en xeral o concepto pode referirse á lingua materna de calquera grupo indíxena do mundo. Hai moitos tipos de linguas. As máis importantes

Para os pobos indíxenas, as linguas non son unicamente símbolos de identidade e pertenza a un grupo, se non tamén vehículos de valores éticos. Constitúen a base dos sistemas de coñecemento mediante os que estes pobos forman un todo coa terra e son cruciais para a súa supervivencia. O futuro dos seus xóvens depende delas.

As linguas indíxenas de América son aquelas linguas orixinadas e desenvolvidas no continente americano, dende o primeiro poboamento humano ata antes da chegada de europeos, africanos e asiáticos , extinguíndose moitas delas dende entón ata a actualidade.

As linguas indíxenas máis faladas en México son 10. Trátase do náhuatl,o chol, o tetánica, o mazateco, o mítico, o zapoteco, o otomí, o tzotzil, o tzeltal e o maia. Estas dez linguas fálanas o 75% da poboación que domina unha lingua indíxena no país. O Instituto Nacional das Linguas Indíxenas indica que casi seis millóns de mexicanos falan unha lingua indíxena. Falan 364 variantes lingüísticas asociadas a 68 linguas, que á sua vez pertencen a 11 familias lingüísticas distintas

Estas linguas están desaparecendo, debido ao pouco interese que mostran as xeracións mais novas. Moita xente esta preocupada por esta situación por iso cada vez aumenta o número de organizacións a favor destas linguas

Podedes unirvos a algunha organización a favor destas linguas, tamén estudar unha lingua axudaría moito. E se sabes algunha delas podes ensinala a familiares e amigos.

Sanromán Folgar, Inés - 6ºC

Teatro

Telexornal Ningunha Edición

"O Guindastre"

Alumnado de 5º representando as obras de teatro.

"Telexornal Ningunha Edición"

O alumnado de 5ºA agasallounos coa obra de teatro "Telexornal Ningunha Edición" . Unha obra moi simpática onde se fixeron unhas entrevistas a un famoso xogador de fútbol, a unha marquesa, a un muller que presenciou un secuestro, a unha gañadora dun concurso de adiviñas e a ós pais dos membros secuestrado do grupo musical "Herdeiros da Cruz", a unha meteoróloga

Abrente
acariñar
afouteza
agarimo
agasallo
agromar
alecrín
Almofada
ánfora
aloumiño
amizade
amodiño
amora
amorodo
anduriña
anel
aperta
apreixo
apupar
arco da vella
arroutada
arxila
aturuxo
axiña
axóuxere
Barallocas
baixío
baléa
bandullo
barbaña
beizo
berzas
bico
bisbarra
bóchega
bolboreta
boneca
botafumeiro
brétema
bufo
bulebule
bulir
busilis
buxaina
Cadeado
cadril
can
canciño
cantiga
caravel
carballo
carozo
cativo
cazapelo
ceibe
celme
chafallada
chambra
chisquiño
choiva
choiva
chosco
chupeta
circunlocución
cociñar
cocho
cores
cotío
cúspide
Debuxo
desaparafusador
doncela
donicela
eloxio
Enxebre
entrepano
escaravello
escuma
esdrúxula
esmendrellar
esmorga
estrela
Fada
faísca
falcatruada
fanfarra
feitiño
feitizo
fervellasverzas
fervenza
filla
fochicar
folerpa
foliada
fraco
fragrancia
frume (fermoso en romanés)
funil
furabolos
Gaiola
galdrapo
galopín
gardamallas
golfiño
grolo
gulifada/gulifa
Idade
Lambón
landra
larchán
ledicia
lembrar
liberdade
Loaira
lúa
lume
lusco-fusco
margarida
Mazaroco
maraño
marelo
medo
meiga
meigallo
mel
meniño
meollo
merlo
miliario
mofa
morriña
moucho
nai
Namorar
natureza
Orballo
Padiola
pantoque
panxoliña
pailaroco
papaventos
paporroibo
parruliño
paspán
paxaro
peirao
petisco
picaro
pichorro
piorno
pintasilgo
piñeiro
Queimada
Rapariga
razzia
randeeira
raposo
relixión
reloxo
ricura
rillote
roibén
ruliña
Saluco
samesuga
santiña
sarabia
saraiba
saudade
sentidiño
serea
solpor
souto
Tartaruga
teima
teimudo
tixola
troula
Vagalume
vacaloura
viaxeiro
xarelo
xeito
xeitoso/a
xeracións
xoaniña
xogo
Zurullo

Estas son as palabras elixidas polo alumnado. As marcadas son as máis curiosas para o Equipo de Dinamización Lingüística e que serán utilizadas noutras actividades

O debuxo gañador do evento foi para para Paula Ayude Tilve de Campolongo (6ºA)

Este ano os protagonistas do Xadrez na Rúa foron os de 4º de Primaria, xa que no mesmo día tivemos tamén a Xornada de Orientación cos do TSEAD (Técnico Superior de Ensinanza Socio Deportiva). Houbo que repartir , os de 4º ao xadrez e os de 5º a Orientación. As dúas foron unhas experiencias lúdicas, interesantes e divertidas.

II TORNEO XADREZ 3ºA, B e C

II TORNEO BÁDMINTON 3ºA, B e C

Durante o curso 2018-2019 fixemos moitas cousas, entre os que destacamos o II TORNEO DE XADREZ , II TORNEO DE BÁDMINTON e ORIENTACIÓN cos cursos de 3ºA, B e C.

Orientación co TSEASD

Nº	EQUIPOS	5ºA	5ºB	5C	5-ABC
1	Taxete	Elena	Manuela	Lara	Aroa - A
2	Fiúncho	Clara	Martina	Alejandro B.	Samuel - A
3	Pampillo	Daniela	Emilio	Pedro	Luis - A
4	Margarida	Hugo	Ximena	Julio	Mario - A
5	Aucuba	Sabela	Daniela	Manuel	Izham - A
6	Romeu	Daniel	Inés	Ines F.	Beltrán - B
7	Xeranio	Leyre	Pablo	Mara	Antón - B
8	Azar de China	Rodrigo	Àngela	Miguel	Mateo - B
9	Hibisco	Carla	Manuel	Mar Gòmez	Unáx - B
10	Liquidambar	Miriam	Jesús	Rubén	Mateo - B
11	Cedro	Sara	Sergio	Ernesto	Laura - B
12	Evónimo	Mª Victoria	Miguel	Roi	Javier - B
13	Azalea	Adrián	Blanca	Diego	Sofía - C
14	Abelaira	Adriana	Nicolás	Carlos M.	Cora - C
15	Piñeiro de Oregón	Ana	Marcos	Sara M.	Otto - C

CEP CAMPOLONGO - CURSO 2018-19

ORIENTACIÓN CO IES SÁNCHEZ CANTÓN

Puesto	Grupo	Tiempo	Penal. (+)	Bonif. (-)	T.Final
1	Azalea	42´20´´	0	(-)2´	40´20´´
2	Piñeiro de Oregó	38´30´´	(+)2´	0	40´30´´
3	Cotoneaster	43´20´´	0	(-)2´	41´20´´
4	Banan Froebel	40´53´´	(+)1´	0	41´53´´
5	Cedro	41´25´´	(+)2´	0	43´25´´
6	Liquidambar	44´32´´	(+)2´	0	46´32´´
7	Evónimo	49´10´´	0	(-)2	47´10´´
8	Ratos Orientados	52´00´´	0	(-)2	50´00´´
9	Hibisco	47´40´´	(+)3´	0	50´40´´
10	Ositos Gominola	49´00´´	(+)3´	0	52´00´´
11	Azar de China	49´40´´	(+)3´	0	52´40´´
12	Froebel Maps	49´05´´	(+)4´	0	53´05´´
13	Abelaira	46´30´´	(+)7´	0	53´30´´
14	Los Atletas	50´52´´	(+)3´	0	53´52´´
15	Aukuba	47´10´´	(+)8´	0	55´10´´
16	Sabugueiro	52´30´´	(+)3´	0	55´30´´
17	Margarida	49´25´´	(+)8´	0	57´25´´
18	Celidonea	48´30´´	(+)10´	0	58´30´´
19	Romeu	55´00´´	(+)4 ´	0	59´00´´
19	Los Mapaches	53´00´´	(+)6´	0	59´00´´
21	Pampillo	52´25´´	(+)8´	0	1h00´25´´
22	Fiuncho	53´25´´	(+)12´	0	1h03´25´´
23	Xeranio	56´05´´	(+)9´	0	1h05´05´´
24	Taxete	59´00´´	(+)8´	0	1h07´00´´
25	Los relojes	48´00´´	(+)22´	0	1h 10´00´´
26	Cheflera	57´52´´	(+)13´	0	1h10´52´´

"Olladas de futuro"

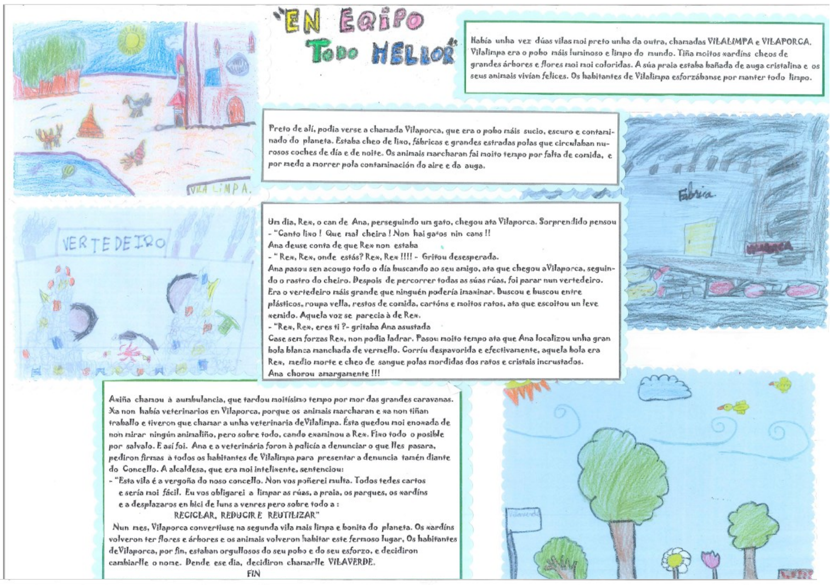

Levamos varios anos participando xunto con outros cole da cidade no proxecto do concello chamado "**Trotacontos**" ou "Conto Viaxeiro". Aquí temos as **miniaturas dos traballos da nosa escola.**

Temática do conto: Medio Ambiente

Título do conto: "Olladas de futuro"

Participantes do Trotacontos : EEI Verducido, EEI Crespo Rivas, CEIP Campaño e CEP Campolongo. Únese na mesma semana o EEI de Xeve. A nosa escola participa co alumnado de 2º

Cadros Vivos

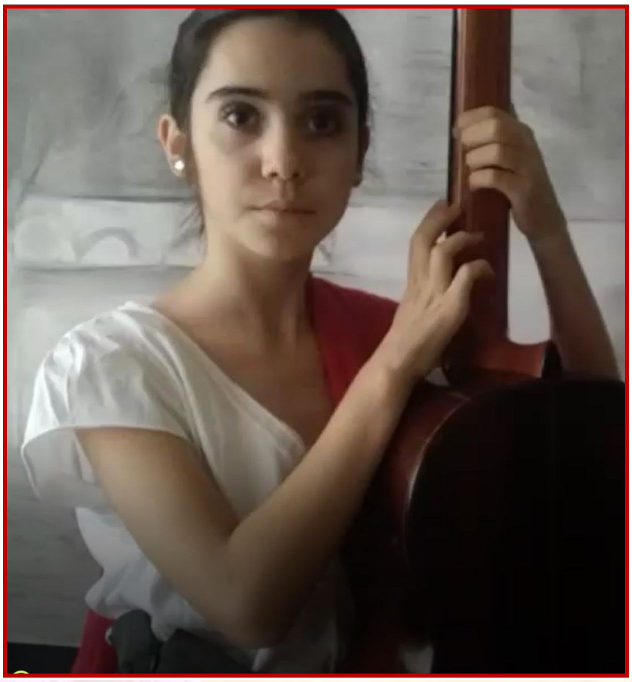

O pintor Xullo Romero de Torres capturou a súa obsesión coa muller de pelo escuro nun cartel publicitario da marca deste destilado, converténdose no canon estético feminino dos anos

Carlota R. G.(6ºD)

"A familia de Filipe IV, coñecida popularmente dende o século XIX como As Meninas (en castelán La familia de Felipe IV e Las Meninas, respectivamente), é probabelmente a obra máis importante do pintor español Diego Velázquez, realizada no ano 1656 e exposta na actualidade no Museo do Prado de Madrid. Trátase dunha das obras pictóricas máis analizadas e comentadas no mundo da arte."

"Paseo pola beira do mar" , tamén chamado en varias ocasións como Paseo pola praia, pintado en 1909, é unha das pinturas máis famosas do pintor valenciano Joaquín Sorolla. Representa á súa muller, Clotilde García, que ten unha sombrilla, xunto coa súa filla maior, Maria Clotilde, camiñando ao pór do sol na praia de Valencia mentres a brisa do mar fai que as roupas axiten.

Inés e Jimena (6ºC)

https://ghafos.blogspot.com/search/label/Cadros%20Vivos

Primeiros Auxilios I

E RECORDA!!!
Protexer
Avisar e
Socorrer

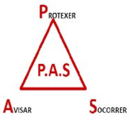

Teléfonos de emerxencias

BOMBEIROS	080
MALTRATOS	016
POLICÍA NACIONAL	091
URXENCIAS MÉDICAS	061
GARDA URBANA	092
GARDA CIVIL	062
URXENCIAS XERAIS	112

MANOBRA DE HEIMLICH I

Que é?
É unha manobra para empuxar un corpo estraño cara a traquea e cara a saída, mediante a expulsión do aire que enche os pulmóns.

Isto conséguese efectuando unha presión na boca do estómago cara dentro e cara arriba para desprazalo diafragma, comprimir os pulmóns, aumentando a presión do aire nas vías respiratorias.

Cando actuar?
Se un anaco de comida ou outro obxecto de mediano tamaño atáscase nas vías respiratorias pode causar morte por asfixia en poucos intres.

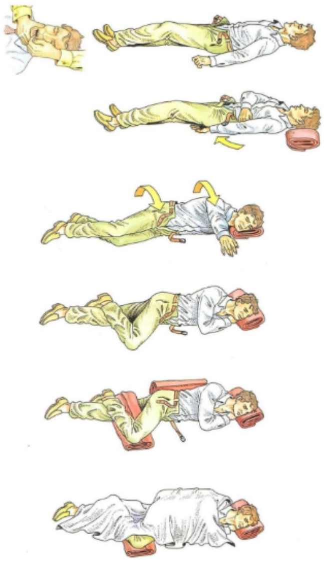

POSICIÓN LATERAL DE SEGURIDADE

Se o accidentado está consciente e respira,ponse nesta posición (P.L.S) mentres se espera a axuda.

1- Observar que teña as vías respiratorias limpas de calquera atranco.
2- Afrouxar a roupa, cintos, etc, todo o que poida oprimir o corpo do accidentado.
3- Viralo corpo sobre o lado esquerdo con moito coidado,flexionando un pouco a perna dereita e o brazo dereito poñendo o reverso da man baixo a meixela.
4- Tapalo, abrigalo.

QUEIMADURAS

QUEIMADURAS LEVES.
Lavalas queimaduras **con auga** durante bastante tempo para **arrefrialas.**
Nunca arrancala pel das ampolas.
Non usar ungüentos dos que se empregan para tomalo sol.

Se hai lume na roupa apagalo rodando polo chan.

Lavalas queimaduras **SÓ CON AUGA.**
Non aplicar pomada ningunha.
NUNCA sacala roupa que está pegada a pel, só mollala.
Levar o antes posible o queimado ao médico.

Aprendimos catro maniobras importantes que poden salvar unha vida nunha emerxencia cos futuros enfermeiros/as (María, Sara e Manu)

Primeiros Auxilios II

MALETÍN DE PRIMEIROS AUXILIOS

Consideracións xerais das caixas de urxencias :

- Deben conter material de primeiros auxilios e nada máis.
- O contido ten que estar en orden.
- Debe repoñerse o material usado e verificar a data de caducidade.

CAIXA DE URXENCIAS PORTÁTIL:

- Desinfectantes e antisépticos.
- Gasas estériles.
- Algodón.
- Venda.
- Esparadrapo.
- Apósitos adhesivos.
- Tesoiras.
- Pinzas
- Guantes estériles.

LESIÓNS OCULARES

<u>**COMO EXTRAER UN CORPO EXTRANO.**</u>

- Verter auga da billa suavemente por encima do pálpebra.

- Se coa auga non se consegue o esperado, retirar un pouco a pálpebra inferior e se o obxecto está visible extraelo coa axuda dun pano limpo e húmido.

INSOLACIÓN

<u>**ESGOTAMENTO POLA CALOR.**</u>

- Pel suada,pálida e fresca.
- Pupilas grandes.
- Sen quentura.
- Debilidade.

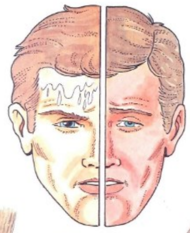

<u>**GOLPE DE CALOR.**</u>

- Pel seca, colorada e quente.
- Moita quentura.
- A persoa vese moi grave ou inconsciente.

- Retirala vítima do sol.
- <u>Na insolación</u>: reclinala vítima coa cabeza no alto. Sacarlle toda a roupa posible e mollala vítima con auga fría.
- <u>No caso de esgotamento pola calor</u>: deitala vítima cos pés no alto e darlle a beber auga con saes e azucres **se está consciente**.
- Tan pronto como se poda hai que deitala vítima nunha habitación ben aireada, e envolverémola nunha saba húmida.

LIPOTIMIA OU ESVAECEMENTO

LIPOTIMIA: é unha perda de coñecementos sen traumatismo cranial previo. É causada xeralmente por unha perda transitoria de rego sanguíneo no cerebro. (exemplo: síncope ao ver sangue, un susto, golpe de calor..)

<u>Actuación</u>:

- Afrouxar roupa, quitar zapatos.. e estirar a persoa e levantarlle os pés e se se pode facer que colgue lixeiramente a cabeza.
- Facerlle cheirar colonia, amoníaco ou vinagre..
- Refrescarlle a fronte cunha compresa de auga fría ou bolsa de xeo.
- Darlle unha pequena labazada na meixela para que volva en si.

Se en 10 minutos non volve en si, solicite con urxencia asistencia médica

RECUNCHO LITERARIO DE 6º A

Meu amigo pirata

Meu amigo pirata
fai festas incribles
cunha xigante piñata
e nenos felices.

El surca os mares
aínda que faga vento
nunca se lava os dentes
e ten mal alento.

El vive nun barco
pequeno e solitario
non ten loro
senón un canario.

Noa

A clase:

Na clase,
apréndese moito.
A min encántanme as mates,
na clase non somos múltiplo de oito.

A clase,
ten pizarra, mesas, nenos...
a clase é artística,
a mestra quérenos.

A clase,
é alegría,
mate, natu, soci...
na clase hai moita sabedoría.

Laura

Viaxes.

Encántame viaxar
é moi divertido
descubro moitas cousas
e nada é aburrido!

Encántame viaxar
descubro culturas
tamén novos países
e vivo aventuras!

Encántame viaxar
e ir en avión
vexo paisaxes
e durmo un montón!

Natalia

7 Chicos

Cando a súa existencia descoñecía,
Só había dor e feridas.
¿Miña vida acabaría?
Porque sentía que non valía?

Pouco a pouco funme encariñando
de eses 7 fermosos mozos.
Dende lexos cautivando
o meu corazón partido.

Se facían chamar antibalas.
Teñen todo un exército.
Eles entregáronme as ás
para saír deste inferno.

Eles non saben quen son eu
pero senten o amor por min.
Porque saben que aquela presencia
son eu amándoos ata o fin.

Espero velos algún día
e agradecerlles o que fixeron
Eles convertiron a miña vida
nun coche sen freos.

Verónica

As coordenadas cartesianas

Elas son coordenadas,
tamén son cartesianas.
Acórdome delas ao
subir as persianas.

As nosas coordenadas
son moi divertidas
Algunhas negativas
outras positivas.

Cristina

Liberdade e amor
aparentan a mesma palabra.
Uxía

O mar ás veces
foi un xeito de ver
o carácter animal e alborotado
do home. Alvaro

Gústanme as nubes.
Augusto

O soño é un mapa
coa ruta que ti decides.
Nuria

Navegar é unha aventura
para vivir sempre as emocións.
Hasna

Levantarse ao caer
sempre foi un xeito
de mellorar. Alba

Ninguén está só
nese minuto
cando o sol brilla. J. Angel

Desexo ver o destelo
no que o sol destaque
a nosa vida.
Pablo

Navegar é nacer
para vivir sempre no futuro.
Juan

A chuvia
namorada dos galegos.
Lucas

Trazar a vida
é como unha montaña rusa
creando sorrisos. Fiz

O mundo non acaba
cando os suspiros se afastan.
Alejandra

Avanzar danzando
sempre foi doado.
Lola

Navegar é inesquecible
para recrear sempre a imaxinación.
Martin

As palabras soñan e
o escritor sorrí:
Un camiño.. Freddy

Deixou a tormenta
as nubes feridas.
En min, enfado. Emma

A esperanza é un mapa
cunha ruta discontinua.
Iago

A escuridade remata,
unha páxina máis que facer,
un chanzo feito de cor.
Joaquín

Poesía

O sol e a lúa

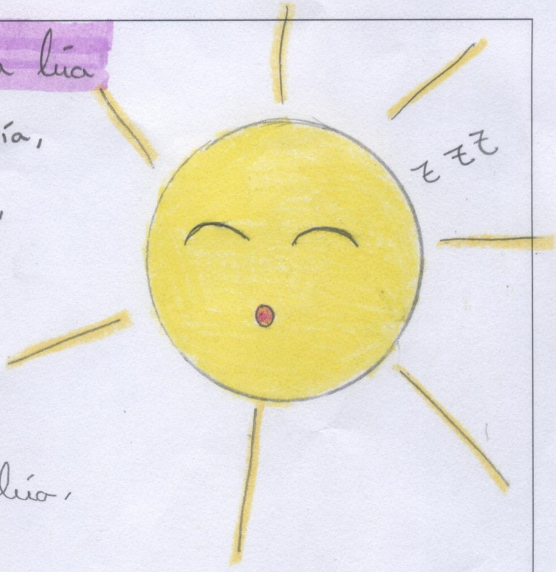

O sol ilumina de día,
pola noite vai durmir,
e cando sae a lúa,
sempre fica feliz!

As estrelas a carón da lúa,
alumean na noite.
Debuxan no ceo,
desde o pasado ata hoxe.

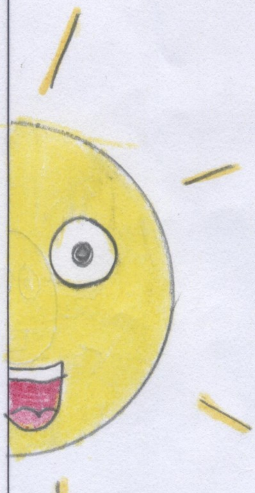

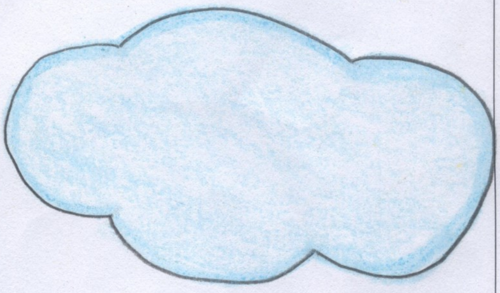

Co día o sol desperta
as nubes chegaron antes
taparon o sol enteiro
coma no mes de febreiro.

Máis o sol volverá
e as vacacións de verán,
tempos ledos e divertidos
coa familia e amigos.

Agora busca as 10 verbas do poema que agochamos neste encrucillado:

E	N	N	G	L	U	A	S	E	L
S	O	O	V	N	C	E	P	X	F
T	Q	E	I	R	E	P	S	E	A
R	R	C	U	T	T	O	L	M	U
E	R	N	C	A	E	I	X	M	H
L	B	A	D	G	Z	G	U	P	Ñ
A	E	S	P	E	R	T	A	R	S
S	H	L	F	I	G	E	R	R	S
R	T	F	E	B	R	E	I	R	O
D	I	A	D	U	R	M	I	R	L

S _ _ _

D _ _ m _ _

D _ _

_ _ _ a

N _ _ _ _ e

F _ _ i _

_ e _

E _ _ r _ _ _ s

_ s _ _ _ t a _

F _ b _ _ i _ _

Sabes o que son as Perseidas?

Son partículas de po do tamaño dun gran de area, que deixan os cometas ao redor do sol. O efecto luminoso que se produce cando estes granciños atravesan a atmosfera terrestre e se volatilizan é unha das máis fermosas chuvias de estrelas fugaces que podemos contemplar durante o verán. Así que non te esquezas de mirar ao ceo entre o 11 e o 13 de agosto!!! Seguro que che encantará!!!

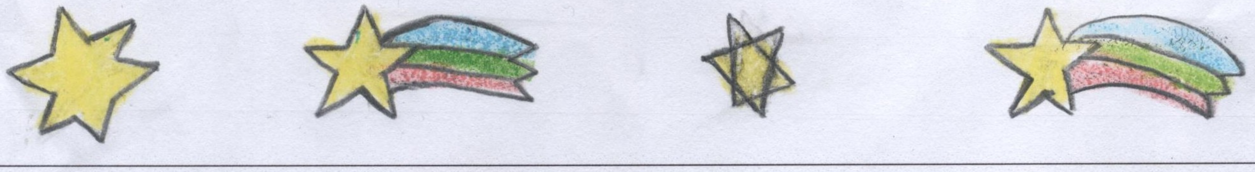

Horto Vertical I

PLANTAS DO HORTO VERTICAL NO CEP CAMPOLONGO

FOTO DA BOTELLA

FOTO OU DEBUXO DA PLANTA

Nome científico: ciclamen persicum
Nome en galego: Ciclamen
Sinónimos: Pan de porco, ciclamino
Nome en castelán: cyclamen
Sinónimos: Pan de puerco
Outros: violeta imperial, violeta dos Alpe

Cris Trabazo 4º C

Orixe: Originaria de las regiones Mediterraneas de Europa e das zonas centrais dos continentes

Características:
1- Non soportan as altas temperaturas
2- teñen flores moi llamativas
3- No soportan nin a sequia nin o encharcamento
4- Soporta ben o frío.

Curiosidades:
Era o preferido de Luis XIV que o plantou en Bersalles. Leonardo Davinci os dibuxaba nas marxenes. O seu tuverculo e venenoso para os seres humanos pero os porcos comenos son inmunes. Pois

Refráns, Contos ou Lendas:
Conta a lenda que nun bosque había unha flor moi triste porque non tiña petalos aínda que tiña un nectar moi doce. Un día de inverno posous sobre ela un precioso insecto cansado e sedento e provou aquel nectar quedando maravillado. Flor e insecto unironse para sempre ea si xurdiu a flor do Ciclame.

PLANTAS DO HORTO VERTICAL NO CEP CAMPOLONGO

FOTO DA BOTELLA

FOTO OU DEBUXO DA PLANTA

Nome científico: Hedera Helix.
Nome en galego: Hedra.
Sinónimos: adreira, areira, edra, heradeira, hereira, edreira, hedreira, trepadeira, planta do aire e hireira.
Nome en castelán: Hiedra.
Sinónimos: yedra, hiedra arbórea, hiedra de poeta, hiedra macho y hiedra mayor.
Outros: Hedera hibérnica, hedera canariensis, hedera colchica e hedera nepalensis.

Orixe: É unha especie orixinaria de Europa (Illas Británicas, Escandinavia, Francia, Benelux, Europa central, Italia, Península Ibérica, Balcáns) e Asia occidental (Chipre, Turquía).

Características:
É unha liana arborescente que forma talos leñosos que agatuñan ou ruben, con talla indefinida, pois alcanza os trinta metros de longo e os vinte e cinco metros de altura.
As follas perennes entre 5 e 10 cm de diámetro. A floración a finais do verán e todo o outono, sendo pequenas florecillas verde- amarillentas.
O seu froito é unha boliña negra do tamaño dun guisante velenoso para o home, pero non para os paxaros.

Curiosidades: Líquido lavalouzas → ferver 100 g de hedra en 2 l de auga varios minutos.
Planta medicinal → é un purgante poderoso. tamén para cicatrizar feridas.
Beleza → úsase para diversos productos para tratamento de celulite.

Manuel 6.C

Refráns, Contos ou Lendas: O seu mito di que o lugar onde se semente ou creza quedará protexido de problemas e desastres.
En Grecia atribuíaselle a fidelidade, inmortalidade e para quitar a borrachera.

PLANTAS DO HORTO VERTICAL NO CEP CAMPOLONGO

FOTO DA BOTELLA

FOTO OU DEBUXO DA PLANTA

Nome científico: Chlorophytum
Nome en galego: Cintas
Sinónimos: Mala nai, lazo de amor.
Nome en castelán: Cintas
Sinónimos: Mala madre, lazo de amor.
Outros: Araña

Marta S.

Orixe: Sudáfrica

Características: É unha planta que purifica o aire. As follas son alargadas e afiadas de cor verde cunha banda branca. Con flores brancas e pequenas. Groso sistema radicular. Pode alcanzar ata 50 ou 60 centímetros de altura.

Curiosidades: Pode durar máis de dez anos. É resistente á sequía. A NASA empregouna en novas de cápsulas espaciais para a limpeza do aire, poden filtrar ata un 96% dos contaminantes nocivos dunha habitación.

Refráns, Contos ou Lendas:
Dícese dela que emite enerxía positiva, sobre todo, para manter o "lazo de amor" entre as parellas.

PLANTAS DO HORTO VERTICAL NO CEP CAMPOLONGO

FOTO DA BOTELLA

FOTO OU DEBUXO DA PLANTA

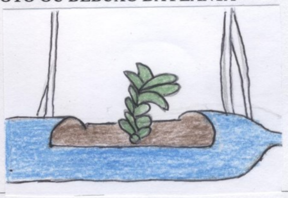

Nome científico: Echeveria elegans
Nome en galego: Rosa de alabastro.
Sinónimos: Echeverio.
Nome en castelán: Rosa de alabastro.
Sinónimos: Echeveria.
Outros: Crassuláceas.

Marta de la Torre 6º C

Orixe: Mexico

Características:
- Planta suculenta en forma de roseta.
- Hojas gruesas de color azul pálido con márgenes blanco.
- Las rosetas echan a menudo flores de color rosas.
- Están situadas sobre racimos de 10-25 cm de largo e inclinadas a un lado.

Curiosidades:
- Debe tener cuidado de las posibles qumaduras.
- Temperatura: resistente -4ºC.
- Tolera la sequía.
- Longevidad: de 3 a 7 años.

Refráns, Contos ou Lendas:

Horto Vertical II

PLANTAS DO HORTO VERTICAL NO CEP CAMPOLONGO

FOTO O

Nome científico: ciclamen persicum
Nome en galego: Ciclamen
Sinónimos: Pan de porco, ciclamino
Nome en castelán: cyclamen
Sinónimos: Pan de puerco
Outros: violeta imperial, violeta dos Alpe

Cris Trabazo 4ºC

Orixe: Originaria de las regiones Mediterraneas de Europa e das zonas centrais dos continentes

Características:
1- Non soportan as altas temperaturas
2- teñen flores moi llamativas
3- No soportan nin a sequia nin o encharcamento
4- Soporta ben o frío

Curiosidades:
Era o preferido de Luis XIV que o plantou en Bersalles. Leonardo Davinci os dibuxaba nos marxenes. O seu tuverculo e venenoso para os seres humanos pero os porcos comenos pois son inmunes.

Refráns, Contos ou Lendas:
Conta a lenda que nun bosque había unha flor moi triste porque non tiña petalos aínda que tiña un nectar moi doce. Un día de inverno posous sobre ela un precioso insecto cansado e sedento e provou aquel nectar quedando maravillado. Flor e insecto unironse para sempre ea si xurdiu a flor do Ciclame.

PLANTAS DO HORTO VERTICAL NO CEP CAMPOLONGO

FOTO DA BOTELLA

FOTO OU DEBUXO DA PLANTA

Nome científico: Hedera Helix.
Nome en galego: Hedra.
Sinónimos: adreira, areira, edra, heradeira, hereira, edreira, hedreira, trepadeira, planta do aire e hireira.
Nome en castelán: Hiedra.
Sinónimos: yedra, hiedra arbórea, hiedra de poeta, hiedra macho y hiedra mayor.
Outros: Hedera hibérnica, hedera canariensis, hedera colchica e hedera nepalensis.

Orixe: É unha especie orixinario de Europa (Illas Británicas, Escandinavia, Francia, Benelux, Europa central, Italia, Península Ibérica, Balcáns) e Asia occidental (Chipre, Turquía).

Características:
É unha liana arborescente que forma talos leñosos que agatuñan ou ruben, con talla indefinida, pois alcanza os trinta metros de longo e os vinte e cinco metros de altura.
As follas perennes entre 5 e 10 cm de diámetro. A floración a finais do verán e todo o outono, sendo pequenas florecillas verde-amarillentas.
O seu froito é unha boliña negra do tamaño dun guisante velenoso para o home, pero non para os paxaros.

Curiosidades: Líquido lavalouzas → ferver 100 g de hedra en 2 l de auga varios minutos.
Planta medicinal → é un purgante poderoso. Tamén para cicatrizar feridas.
Beleza → úsase para diversos productos para tratamento de celulite.

Manuel 6.C

Refráns, Contos ou Lendas: O seu mito di que o lugar onde se semente ou creza quedará protexido de problemas e desastres.
En Grecia atribuíaselle a fidelidade, inmortalidade e para quitar a borracheira.

PLANTAS DO HORTO VERTICAL NO CEP CAMPOLONGO

FOTO DA BOTELLA

FOTO OU DEBUXO DA PLANTA

Nome científico: Chlorophytum
Nome en galego: Cintas
Sinónimos: Mala nai, lazo de amor.
Nome en castelán: Cintas
Sinónimos: Mala madre, lazo de amor.
Outros: Araña

Marta S.

Orixe: Sudáfrica

Características: É unha planta que purifica o aire. As follas son alargadas e afiadas de cor verde cunha banda branca. Con flores brancas e pequenas. Groso sistema radicular. Pode alcanzar ata 50 ou 60 centímetros de altura.

Curiosidades: Pode durar máis de dez anos. É resistente á sequía. A NASA empregouna en naves de cápsulas espaciais para a limpeza do aire, poden filtrar ata un 96% dos contaminantes nocivos dunha habitación.

Refráns, Contos ou Lendas:
Dícese dela que emite enerxía positiva, sobre todo, para manter o "lazo de amor" entre as parellas.

PLANTAS DO HORTO VERTICAL NO CEP CAMPOLONGO

FOTO DA BOTELLA

FOTO OU DEBUXO DA PLANTA

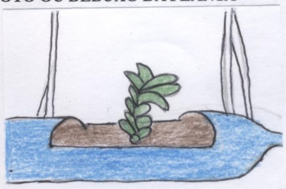

Nome científico: Echeveria elegans
Nome en galego: Rosa de alabastro.
Sinónimos: Echeverio.
Nome en castelán: Rosa de alabastro.
Sinónimos: Echeveria.
Outros: Crassuláceas.

Marta de la Torre 6º C

Orixe: Mexico

Características:
- Planta suculenta en forma de roseta.
- Hojas gruesas de color azul pálido con márgenes blanco.
- Las rosetas echan a menudo flores de color rosas.
- Están situadas sobre racimos de 10-25 cm de largo e inclinadas a un lado.

Curiosidades:
- Debe tener cuidado de las posibles qumaduras.
- Temperatura: resistente −4°C.
- Tolera la sequía.
- Longevidad: de 3 a 7 años.

Refráns, Contos ou Lendas:

Actividades Extraescolares

Balonmán, Baloncesto, Patinaxe, Fútbol, Debuxo e Pintura, Piragüismo...

Celebracións

Colaboramos coas festas deste curso co Colexio e a Comisión de Sexto:

Magosto - Nadal - Entroido - Maios

Horto Urbán

Familias de 3º e 4º axudaron nas labores de limpeza, plantación, rego, recollida... de verduras e legumes.

Xardín Vertical

unha actividade onde estivemos involucrados tódala comunidade escolar, sobre todo, o alumnado que fixeron as macetas e plantaron.

anpa SAN XOSÉ CEP Campolongo

SEGUIMOS SUMANDO

propostas, vivenzas, experiencias, actividades, sorrisos, esforzos, persoas...
traballando, un ano máis, na misma dirección!! Vémonos o próximo curso!!

Xestión e Técnicas de estudio

Charlas sobre como axudar dende casa aos nosos fillos e fillas.
Kairós Aulas

Obradoiro práctico sobre Primeiros Auxilios

Impartido por unha profesional para pais e nais.

Campeonato Fútbol Sala

Xunto a Asociación de Veciños de Campolongo, os nosos rapaces e rapazas participaron un ano máis.

Pedalada 2019

Marcha sobre rodas por distintas rúas da nosa cidade co motivo do Día do Medio Ambiente.

HAIKUS

O sol aluma
o fermoso planeta
no que vivimos.

A primavera
con tantas cores verdes
faime sentir ben.

Centos de cedros
que medran nos bosques.
Junto con verde.

Os campos verdes
agardan polas flores
na primavera.

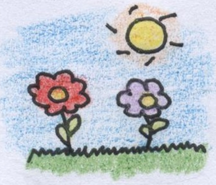

As bolboretas
voan lucindo cores
na luz do día.

Contaminación
nos mares e océanos
canto plástico!

O meu canciño
por fora parece feroz
pero é moi bo.

O mar tranquilo
azul e feiticeiro
é moi fermoso.

Cando o sol durme
quédome soa na noite
e todo é gris.

Fermoso canto
remuíños de auga
dos azuis ríos.

6.º D

VENRES DE CONTO NA BIBLIOTECA

Dende o equipo da biblioteca propoñemos a lectura de libros e álbums ilustrados como unha parte esencial e imprescindible das actividades educativas diarias.

As nosas colaboradoras estiveron moi comprometidas con esta actividade

Os espectadores asistiron asiduamente e seguiron a actividade con moito interese

XOVES DE CINE NA BIBLIOTECA

Aproveitando a homenaxe a Xulio Verne, cada xoves e dentro da actividade de animación lectora "XOVES DE CINE", fixemos proxeccións de curtos de animacion sobre algunhas das obras do autor homenaxeado

A volta o mundo de Willy Fog acompañounos durante moitos recreos

A biblioteca estaba moi animada!

XI SEMANA DA MÚSICA NO IES DA XUNQUEIRA II

Por terceiro ano consecutivo, todos os alumnos e profes de sexto fomos invitados a participar na semana da música do **IES da Xunqueira II,** a pesar do día de intenso calor que sufrimos, foi unha experiencia moi bonita que nos serviu de ensaio final das actuacións cara a graduación que vai ter lugar o día 6 de xuño. Os alumnos/as e os seus titores, acompañados da teacher Mabel e Misi fomos andando ata a instituto, unha vez alí (e despois de sacar as consabidas fotos...) entramos no auditorio, tivemos sorte porque fomos os primeiros e puidemos sentarnos nas primeiras filas. O director do Centro abriu o acto, saudando ós distintos colexios da cidade que tamén estaban presentes, e para a nosa sorpresa, tamén fomos os primeiros en actuar, subimos ó escenario por cursos, e dirixidos pola profe Misi, fixemos as distintas actuacións, que, modestia aparte, saíron espectacularmente BEN.

XI SEMANA DA MÚSICA NO IES DA XUNQUEIRA II

O público involucrouse moito e acompañounos con palmas nas catro cancións e ademais ó remate de cada actuación recibimos unha grande ovación, e a felicitación do equipo directivo do IES. A seguinte actuación foi a do coro do instituto, dirixido polo xefe do departamento de música que cantaron un repertorio moi bonito e alegre de cancións, que tamén foron moi aplaudidas ó remate. Seguidamente alumnos e alumnas do Centro participaron con distintas actividades artísticas como canto, instrumentación, unhas actividades que resultaron moi amenas. Como o tempo de remate víñase enriba e o calor no auditorio era impresionante, o director comunicounos que a actuación final da "charanga" íase realizar na entrada do instituto, escoitamos os primeiros compases pero ante a incomodidade do sitio e o calor que facía, os profesores decidiron poñer rumbo ó colexio de Campolongo. Así rematou unha bonita xornada de música, actuacións, nervios, risas e convivencia escolar entre todos os rapaces de sexto e os seus profesores.

HAIKUS

A primavera
chea de flores, cores
con alegría.

A nube branca
que sae polo día
cantaruxando.

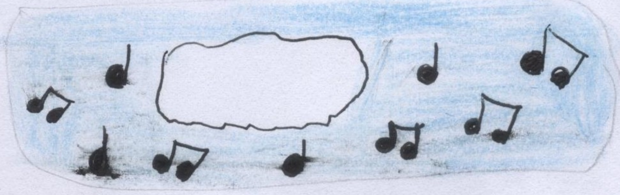

Nun xardín verde
un gato tenro está
tombado no chan.

Árbores verdes
medran na natureza
cheas de follas.

O vento no mar
resopra e resopra
coma un saxofón

6º D

5º - Excursión por Riveira

Retallos

Os nenos e nenas de 5º curso, pasamos unha xornada fantástica no concello de Riveira. Esta imaxe (á esquerda) mostra a fermosura da paisaxe da que puidemos desfrutar, captada polo fotografo oficial: Rodrigo Campo (á dereita: autorretrato).

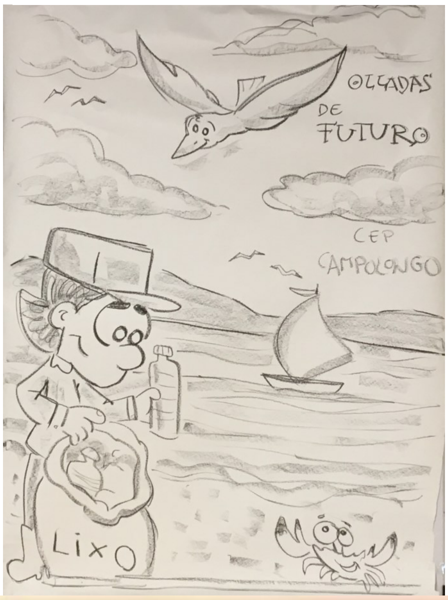

GÚSTAME
EN GALEGO
O ENSINO PÚBLICO EN GALEGO
QUE OS PROFES ME FALEN
SORRIR
CONTIGO
ESCOITAR MÚSICA
QUE OS MEUS AMIGOS FALEN EU GALEGO
FALAR NA ESCOLA
PENSAR
CANTAR PANXOLIÑAS
LER
AS PÁXINASWEB
Equipos de Dinamización da Lingua Galega

GÚSTAME
O ENSINO PÚBLICO EN GALEGO
AS PÁXINAS WEB
VIAXAR A OUTRAS CIDADES
XOGAR
CONTAR CHISTES
QUE ME FAGAN RIR
LER CONTOS
QUE ME AGARIMEN
Contar historias
MEDRAR
FESTEXAR
EN GALEGO